

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) Author(s):	Dankau, Vilhelm.
Titel Title:	<u>Fire Fortællinger.</u>
Alternativ titel Alternative title:	4 Fortællinger.
Udgivet år og sted Publication time and place:	København : Kirkelig Forening for Den Indre Mission, 1908
Fysiske størrelse Physical extent:	87 s.

DK

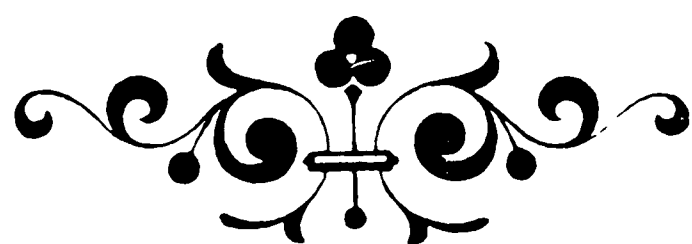
Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Vilhelm Dankau:

Fire Fortællinger.

KØBENHAVN

KIRKELIG FORENING FOR DEN INDRE MISSION
I DANMARK (THOR PONTOPPIDAN, SILOAM, V.)

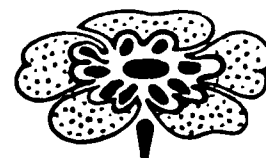
1908.

Hjemmets Bibliothek,

ledet af Pastor **N. P. Madsen.**

»HJEMMETS BIBLIOTHEK« udkommer den 1. og 15. i hver Maaned med et Hefte paa 48 Sider. Hefterne er smukt udstyrede og trykt paagodt, træfrit Papir. Prisen er kun 15 Øre pr. Hefte eller 90 Øre Kvartalet for 288 Sider. Til hver afsluttet Fortælling kan faas et smukt komponeret Bind, som leveres Subskribenterne til en billig Pris. Subskription kan tegnes i alle Boglader, hos Postvæsenet og hos undertegnede.

THOR PONTOPPIDAN.

Siloam, Grundtvigsvej 37, Kbhvn. V.

VILH. DANKAU

FIRE FORTÆLLINGER

KØBENHAVN

KIRKELIG FORENING FOR DEN INDRE MISSION
I DANMARK, THOR PONTOPPIDAN (SILOAM V)

1908

Kbhvn. F. — Missionstrykkeriet (ved J. Fischmann).

DEN UNGE PRÆST'S JULEAFTEN

Det var Juleaften!

Den unge Præst, som nylig var blevet indsat i sit Embede, kom hjem fra Juleaftengudstjenesten.

Han havde levet al sin Tid i København og var jo vant til den Aften at høre Vekselsangen mellem Præsten og Menigheden, og at det lithurgiske paa usædvanlig Vis havde Overvægten ved Gudstjenesten, og nu kom han fra en lille skummel, daarlig oplyst Landsbykirke, hvor Sangen var gaaet saa træg og monoton, og hvor alt, selv hans Prædiken, var forekommet ham saa fattigt.

Alt var ham saa fremmed!

Kirken, Menneskene, Læreren — ingen kendte han eller kendte ham, og det havde staaet for ham, som havde hans Ord ingen Sangbund fundet i denne Forsamling, og hvor vilde han ikke have givet meget til, at blot én vilde have set op paa ham og nikket forstaaende op til ham — men han havde ikke fanget nogens Øje, og efterhaanden som Talen skred fremad blev det

ham sværere at tale — det var, som Ordene blev siddende faste i Halsen.

Da han kom udenfor var alt sort — Nordvestenvinden hylede og piskede af og til lidt Snefnug i Ansigtet. —

Han havde haabet muligvis en eller anden havde ventet lidt for at ønske ham glædelig Jul — men der var ingen. Alle havde de kun tænkt paa snarest at komme hjem og holde Juleaften.

Et lille Stykke fulgtes han med Læreren, saa brød denne af og sagde Farvel!

Og næppe rigtig kendt med Vejen famlede han sig frem i Mørket hjemad mod Præstegaarden!

Ogsaa denne laa saa skummel og mørk, og intet tydede paa, at det var en Højtidsaften.

Omsider fik han tændt Lys; fik Ornatet hængt tilside og begyndte paa forskellig Vis at gøre det lidt hyggeligt.

Formandens Pige havde lovet ham, at Maden skulde være færdig til Kl. 7, men endnu var den kun 6, saa han havde god Tid til at rydde op og faa det lidt hyggeligt i den ene Stue, han havde møbleret.

Han tændte en Pibe og satte sig ved Skrivebordet. Dér laa alle Brevene fra Slægt og Venner, men øverst laa det fra Mo'r. Det var, som tog han det saa kærligt

forsigtigt, stirrede længe paa Skriften og aabnede det sirligt med sin lille Pennekniv.

Han var ved at faa Taarer i Øjnene, da han læste: „Min egen kære Dreng,“ og pludselig forsvandt alt for ham, og han var derhjemme, som han altid havde været.

Men det var forrige Juleaften! Han havde siddet hos Mo'r i Kabinettet, efter at alle de andre var gaaede i Seng, og de havde talt saa inderligt sammen, og han huskede det saa tydeligt, han havde sagt: „Tænk Mo'r, om det skulde lykkes, at jeg næste Jul skulde sidde i min egen hyggelige Præstegaard og Juleaften forkynde for første Gang for min Menighed det store Frelsens og Naadens Budskab: Eder er i Dag en Frelser født, det synes jeg, er det højeste, et Menneske kan naa til hernede at blive betroet at være Guds Herold og gaa ud i Alverden med det store Julebudskab til alle Folk.“ Og hans Moder havde svaret ham: „Ja, min Dreng, bliv aldrig træt af at forkynde Menneskene dette, gaa saa langt du kan, og om du næste Jul skal naa denne Lykke, gid jeg da kunde sidde i din Kirke og høre dig i Aands og Krafts Bevisning at forkynde et Ære være Gud, Fred paa Jord og i Mennesker Velbehag. Margrethe og jeg skal pynte Kirken og tænde et stort Juletræ midt i Kordøren, og jeg skal selv spille Orglet og lade Tonerne bruse ud i Kirkerummet og rive Menneskene med, saa

de synger i Hjertens Fryd. Og naar du saa har ønsket alle dine Sognebørn en glædelig Jul, saa er Margrethe ilet i Forvejen hjem, har tændt alle Lysene i din Stue og i Dagligstuen og lagt den sidste Haand paa Værket for at alt kan straale af Hygge og Lys, naar du kommer hjem, saa at der fra Præstegaarden kan udstraale Lys over hele Byen, og saa Juletræet og Gaverne — aa, min Dreng, egentlig skulde jeg slet ikke have Lov at være med, men jeg vilde blot lige titte indenfor og glæde mig over at se din og Margrethes Lykke.

Og han huskede, han havde taget Mo'rs Haand, holdt den i sin og sagt: „Nej, lille Mo'r, du maa med, Margrethe og jeg er saa unge og uerfarne endnu, og uden din kyndige Hjælp naar vi ikke ret meget. Aa, Mor, om jeg virkelig idag om et Aar skulde sidde et eller andet Sted i Kongeriget Danmark i min egen Præstegaard — ja, Mor, det er dejligt at haabe, og selv om jeg nu har søgt 31 Embeder, maaske det 32te eller 42de bliver mit, og saa er jeg jo ung nok til at glemme alle de 41 Skuffelser.

Ja, gid det maatte lykkes. Nu gaar jeg her paa 5te Aar som Kandidat —“

„Saa vent du det sjette med, min Dreng, det har jo Ministeren sagt, saa kommer det — —“

— — —

Han tabte Brevet ud af Haanden, det vækkede ham op af Drømmene, Piben var gaaet ud — og han saa sig uvilkaarligt om — hvor var her mørkt, uhyggeligt mod hjemme i Mo'rs Kabinet. —

Ak, Virkeligheden svarede slet ikke til den Lykke, han og Mo'r havde drømt om hin forrige Juleaften. Han kæmpede imod at stille Sammenligningen, og han begyndte at gaa i Rette med sig selv og med sin Mo'r med til Tider.

Hvor stod det i det hele skrevet, at for at forkynde Guds Frelsesraadslutning med den tabte Menneskeslægt, behøvede man en i alle Maader hyggelig og vel udstyret Præstegaard. Han, som lod sig føde i en Stald og under sin Vandring her ikke havde det, hvortil han kunde hælde sit Hoved, havde dog sagt, at Disciplen er ikke over Mesteren, Tjeneren ikke over sin Herre!

Var der ikke mange Gange for meget af de bløde Klæder og for lidt af Kamelhaarskappen?

Han saa sig om i Stuen! ja unægtelig, der var saa lidt som tænkes kunde — men hvad? man kunde jo vænne sig til saameget. Det var maaske netop Guds Vilje med ham, og dog, hvorfor skulde Gud saa have ladet ham opvokse i et Hjem, hvor Kærlighed og Hjemmets Hygge var mere uundværlige end Mad og Drikke! Kunde han gøre for, at der i hans Sjæl var en Trang til Skøn-

hed, og at denne Trang krævede sin Ret. Krævede Gud mon af ham fra det fine Sagførerhjem, at han som Præst skulde leve i en Husmandsstue!

Han vidste ikke hvorledes, men der lød til ham et: Forsag!

Havde han da ikke forsaget?

Her i det yderste Thule, fjernt fra Slægt og Venner, havde han søgt et Embede og faaet det. — Han var draget alene herop — Margrethe havde hævet Forlovelsen. Københavnerinde, som hun var til det yderste, vovede hun ikke at følge ham og at dele Livet med ham i disse øde Egne, og Moderen, som saa gerne havde villet bringe Solskin ind i hans Præstegaard, laa nu af en Sygdom, som vilde kræve lang Tid paa Sygelejet, og som maaske vilde gøre det umuligt for hende nogensinde at træde over denne Tærskel! Aa, hvor havde det ikke været ham en Sorg, at ikke hun havde kunnet være med til hans Indsættelse, og nu heller ikke være her i Julen. —

Han tog hendes Brev op — ja, det var hendes mærkelige Skrift, og dog, hvor havde Haanden ikke rystet, da hun skrev! Han læste:

Min egen kære Dreng! kan du huske sidste Jul, du sad hos mig inde i Kabinettet, og vi to drømte os frem i Tiden, og dog hvor forandret. Men det, som var det centrale: at du maatte faa Embede, er jo dog naaet,

og du ved, at ingen tænker saa meget paa dig i Aften som jeg, og dog gad jeg vide, hvorledes Margrethe har det i Aften, om der ikke i hendes Samvittighed er en Røst, som taler Alvor? Nu sidder du ganske alene, og dog nej, du er ikke alene, min Dreng: „Den er dog ej af Gud forladt, som helt til ham sin Lid har sat,“ og kan jeg ikke være det i Legemet, i Aanden er jeg hos dig, taler med dig og vilde gerne selv saa svag, indgyde dig rigtig Mod og Kraft til at tale det Ord, som nu er dig betroet! Jeg tænker paa dig mellem 5 og 6. Jeg ved, da staar du paa Prædikestolen og taler til en dig endnu temmelig ukendt Menighed, og i Morgen tidlig, Juledag, er du atter i Tjenesten; da tal fra Hjertet, du ved jo, hvad der kommer fra Hjertet, gaar til Hjertet, tal aldrig, som du har hørt den eller den tale. Du er ung, og du har Kræfter, stød i Basunen og lad den give en tydelig Klang! Gaa helt op i dette at være Jesu Kristi Tjener, saa skal du se, hvor Ensomheden og de mange Tanker om, hvorledes Margrethe kunde gøre dig den Sorg, vil blive smaa i Forhold til dette ene og store, at være indviet til at være Guds Medarbejder! Du skriver, du har det saa tarveligt, ja fattigt, saa længe du er nødt til at bo i det, Formanden har overladt dig, og at denne Uhygge og Tarvelighed piner dig. Kære lille Ven, hvad tror du Fa'r og jeg havde, da vi byggede vores første

Hjem? aa, jeg kan endnu se din Fa's Stue, men dog saa pæn i al sin Simpelhed og Tarvelighed. Der var ingen Chaiselong eller Egetræs Skrivebord, men gulmalet Fyrretræ altsammen og en lille Hestehaarssofa, der ikke indbød til magelige Stillinger. Og kniber det for dig, saa husk det varer jo ikke saa længe, før hele dit eget Møblement kommer.

Jeg er endnu saa svag, saa svag, dog det gaar jo ganske smaat fremad. Gid jeg dog maatte blive saa rask, at jeg kunde taale en Rejse op til dig til Sommer.“

Han lod Brevet synke ned og sagde ganske sagte: „Nej, Mo'r, du kommer aldrig herop.“ I det samme hørte han en Vogn rulle ind i Gaarden. Han lyttede og lyttede — hvad! Gæster til ham? — nej — men han kunde ikke være inde, han maatte ud at høre, hvad dette var!

Han mødte i Døren Manden, der bad om Præsten ikke vilde følge med at døbe et lille Barn.

Snart fik han pakket sine Sager, og Vognen kørte ud af Gaarden.

Det var det første Barn, han skulde døbe! Gaardmandens havde det godt og var velsituerede, men man kunde jo nok se paa det hele, at Moderen havde ligget en Tid.

Dog alt dette saa Præsten ikke, optaget som han

var af den hellige Handling, og saa snart han var iført Ornatet, skred han til Daaben.

Faderen bar selv Barnet.

Der var noget støt og helstøbt over denne Mand, som til en vis Grad imponerede Præsten, men da han kom dertil: „jeg døber dig i Faderens, Sønnens og den Hellig Aands Navn,“ var han selv meget bevæget, og aldrig havde hans egen Daab staaet for ham som nu. Han saa den unge Kone liggende i Sengen, og hans Tanke førtes uvilkaarlig hen paa Moderen derhjemme.

Han blev siddende ved Sengen, og Samtalen førtes uvilkaarligt hen paa Daaben og den Rigdom dette Igenfødelsens Bad aabner et Menneske Adgang til, og dernæst gled Samtalen saa naturligt over til Julen.

Det var let at mærke, at disse Mennesker, Mand og Hustru, hvilede i Troen paa deres Daabs Naade, og han følte det som aldrig før, disse Mennesker har noget eller er langt videre end jeg, og med en ham naturlig Aabenhed, sagde han dem, hvorledes han havde det, hvad han manglede, og hvad de havde fremfor ham, men ogsaa, hvor inderligt han ønskede at naa frem til Lyset i ham, der blev født Julenat.

Han blev der hele Aftenen, og det blev den ejendommeligste Juleaften, der var oplevet i det Hjem.

De bad sammen, og han raabte til Gud, om noget

af den himmelske Klarhed maatte skinne ind i hans Hjerte, og til sidst fandt han Hvile i Troen paa Syndernes Forladelse i Daaben, og den sande Julefred og Juleglæde begyndte at dæmre for hans Sjæls Øje.

Der knyttedes den Aften Baand, som holdt gennem mange Aar, og som fik Betydning for den unge Præsts hele fremtidige Stilling i Menigheden.

Da han i den stjerneklare Julenat vandrede hjem, var han som forvandlet.

Han glemte Tarveligheden og Ensomheden — Brevene skød han til Side, som om de slet ikke var til ham, og begyndte at gennemgaa sin Prædiken til Juledag.

Han fandt den tør, skematisk — og uden længere Betænkning tog han fat og skrev en hel ny Prædiken. Det var som en Kilde, der var begyndt at piple frem og bragte Friskhed og Liv med sig. —

Da han Julemorgen gik til Kirke, mærkede han dette Liv, og da han stod paa Prædikestolen og holdt sin Prædiken, løftede Folk Hovederne op imod ham og nikkede til ham, og til sin store Glæde saa han, at nu begyndte han at komme i Rapport til sin Menighed. Og mangt et lykkeligt og varmt Haandtryk modtog han udenfor Kirken!

Med Tak til Gud gik han hjem, og da han ingen

havde at meddele sin Glæde til her, skyndte han sig at skrive hjem til Mo'r for at fortælle hende det hele.

Hver senere Juleaften kom han til at tænke tilbage paa denne første, og da han vandt en ung Piges Kærlighed, og hun, som hans Hustru, holdt sit Indtog henimod Jul, forandredes meget, og da siden smaa Børneøjne tindrede i Lyset fra Juletræet, kunde han ikke lade være at tænke tilbage og takke for, hvad han fik lært hin første og navnlig for, at Kilden i hans eget Hjerte var den samme, som bragte Friskhed over hans Liv og Gerning og Hjem, saa at han fornyedes i Kraft fra Aar til Aar!

HVORLEDES PRÆSTENS KOM MED TIL
DOKTORENS SØLVBRYLLUP.

Doktor Gabers Sølvbryllup nærmede sig!

Og det mærkedes paa mange Ting.

Maaske mindst i selve Doktorboligen, men ude omkring var man ikke lidt spændte paa, hvorledes Doktorens vilde tage det. — Ingen vidste noget bestemt, og allehaande Gisninger havde derfor frit Løb.

Fruen havde slaaet paa Bortrejse, men Doktoren vendte foreløbig det døve Øre til, og, som sagt, Doktorboligen var det Sted, hvor den forestaaende Mærkedag drøftedes mindst, men helt gaa uden om den kunde man jo ikke, og de to voksne Døtre var nærmest de, der holdt Forældrene til Ilden.

Dog var Fruen jo nok klar over, at det blev en Fest hjemme, og til sine Veninder udøste hun sit Hjertes Fortvivlelse over alt det Mas, saadan en Historie førte med sig for Husmoderen.

Men hun bed i det sure Æble og lod, som det var sødt!

Hun begyndte derfor saa smaat at spekulere paa Menuen, skønt Doktoren stadig protesterede, at det var tidsnok at tænke paa den, ligeledes vilde hun gerne vide, hvormange de blev, — endelig ikke over 35. Proprietærene, Forpagterne og naturligvis Godsforvalterens var jo temmelig selskrevne, men det ømme Punkt var Præstens!

Fruen holdt absolut paa, at de skulde indbydes — ganske vist kunde de jo ikke dele Præstefamiliens Syn paa mangt og meget, men han var dog Stedets Embedsmand, og selv om de ellers ikke omgikkes, var dette dog en særlig Lejlighed, og hun var ganske sikker paa, at Præstens vilde føle det som en Fornærmelse ikke at blive indbudt!

„Det tror jeg absolut ikke,“ indvendte Doktoren, „tværtimod tror jeg, vi vilde gøre dem en stor Tjeneste med ikke at indbyde dem, og risikere at faa et Afslag vilde dog være flovt.“

„Jeg synes da, vi den Dag skulde til Alters,“ indskød Fruen.

„Vi!“ spurgte Doktoren.

„Ja, vi og Børnene og vor Slægt, det er jo bleven ret almindeligt.“

„Derfor behøver vi da ikke at rende i Hælene paa de andre!“

„Det behøver vi ganske vist ikke, og det er heller ikke min Mening, men saadan en Mærkedag — det er dog altid lidt højtideligt, og selv om vi ikke sympatiserer fuldt ud med Præsten, hører vi dog Kirken til — ja, jeg og Børnene, mener jeg — du kommer jo ganske vist meget sjældent —“

„Nej, jeg kan ikke taale den Mand.“

„Det er saadan et stærkt Udtryk.“

„Maaske — men jeg er sikker paa, at han tror alle de Rygter —“

„Aa ja, det er da ikke saa sært.“

„Og jeg vil nødig staa Skrifte for ham! — for nogen Dydsdragon har man jo ikke været.“

„Nej, Thorvald“ — sagde Fruen — „ikke mange Koner havde fundet sig i det, jeg har maattet bære.“

„Har vi ikke givet hinanden den fornødne Frihed? men det har du aldrig villet forstaa ret.“

„Nej! — heldigvis! Ja, jeg ved godt, at det har været Skuffelsen for dig, Thorvald, at du ikke opnaaede at faa mig ned i det samme urene Liv, du levede.“

„Ja, det indrømmer jeg, men det er naturligvis Indflydelsen fra dit gode Hjem —“

„Du har Ret! Det er netop Indflydelsen fra mit skønne og rene Barndomshjem, der har slaaet et Værn om mig, og som alle dine Paradokser og Angreb ikke

endnu har formaaet at omstyrte. Aldrig glemmer jeg det med Kammerjunkeren, nu Kammerherren —“

„Jeg heller ikke! Dumhed, Bornethed, Anskuelser fra forrige Aarhundrede.“

„Javist! Men jeg ved mig fri, og du og Kammerjunkeren staar sandelig ikke med Palmerne i Hænderne. Men hvilke skammelige Rygter kom ikke ud. Mange tror dem endnu, og mange ved ikke rigtig, hvad de skal tro!“

„Lad dem tro, hvad de vil!“ svarede Doktoren.

„Men nu kommer Hævnen,“ sagde Fruen.

„Hvorledes?“ fo'r Doktoren op.

„Jeg mener Skammen!“

„Forklar dig!“

„Baade Hilda og Emma er to forfløjne Pigebørn.“

„Hvad siger du, Hilda og Emma?“

„Jeg siger dig, Thorvald, at saaledes lyder Dommen over dem ude blandt Folk — vi kan næsten ikke beholde dem hjemme, og sende dem ud tør jeg endnu mindre. Er der noget saa svært som at høre — og det har jeg hørt — at ens Døtre har et mindre godt Rygte, og nu kommer Spørgsmaalet: er det deres egen Skyld alene — har vort Hjem været saadant.“

„Du har dog selv været med i, hvad jeg har villet.“

„Aa ja, en Tid, Thorvald, har jeg været med, fordi

jeg syntes, jeg maatte være, hvor du var, men du ved jo ogsaa godt, hvor umaadeligt svært alle dine radikale Ideer og deres Gennemførelse her i Hjemmet har været for mig. — — Gid det Sølvbryllup var vel overstaact — andet tænker Hilda og Emma ikke paa — den store Middag og Ballet og jeg ved ikke hvad — men jo nærmere vi kommer Dagen, des mere Alvor synes jeg den fører med sig — og denne Følelse, Thorvald, vi ikke længere er fint Papir her paa Egnen, aa — — engang at kunne komme ud af det her — — men du maa love mig et, og det er, at vi dog kommer til Alters den Dag — jeg trænger til det — til at blive stille, rigtig stille engang!“

Langt om længe fik da Fruen overtalt Doktoren til at skrive ned til Præsten, om han vilde tage ham og hans Hustru, Døtre og et Par Slægtninge til Alters, og Fruen følte sig ligesom lettet, da Brevet var sendt afsted, fortalte det til alle, og Altergangen kom saaledes som et Led i Festprogrammet.

Doktoren havde altid været en af de ledende i Sognet og nød til en vis Grad baade Anseelse og Popularitet, og han vilde have kunnet staa som den rigeste og mest ansete Mand, dersom ikke Letsindigheden i hans ægteskabelige Liv stadig havde staaet som et „men“.

Vist var der nogle, der sagde, at det hørte Privat-

livet til og maatte ikke spille nogen Rolle i en Mands offentlige Færd, men det kunde alligevel ikke nytte, og ingen følte det bedre end Doktoren selv, hvad han havde at kæmpe med for at beholde sin Stilling; han havde ogsaa engang i den offentlige Mening lidt et Knæk, som han vel aldrig rigtig forvandt: det var da Distriktslægeposten blev ledig, og baade han selv og alle følte sig visse paa, at han maatte være Manden — men den blev bortgivet til en baade yngre og ham i alle Maader underlegen Kollega!

Baade Sygekasserne og Sygeplejeforeningen, Sogneraadet — hvoraf han var Medlem — og Foredragsforeningen, hvis Stifter han var, rustede sig alle for at gøre Sølvbrylluppet saa festligt og rigt som muligt.

Doktoren vilde med Vilje ikke se den Plet, der klæbede ved hans Navn og hans Hus, og han forstod, eller havde sandt at sige, vænnet sig til at tage alt, der i mindste Maade kunde lade den sorte Plet skinne igennem, med en forløren Overlegenhed, der næsten var bleven hans anden Natur! Dette viste sig i forceret Gestikuleren og Latter, der i naturlige og ligefremme Menneskers Øjne virkede ubehageligt og straks fik Mistanken frem om noget, den Mand vilde skjule!

Men naar han til Tider kunde glemme dette forcerede og stakatoagtige Væsen, var han en Mand med

et meget vindende Væsen, og havde for den, der ikke kendte ham, en meget tiltalende Optræden, og navnlig som Læge, hvor han staaende i sit Kald aflagde alt dette, var han en Mand, der maatte skabe sig en meget stor Praksis.

Ogsaa Fruen kunde, naar hun vilde tage sig sammen og sætte noget i Gang, være en udmærket Støtte for sin Mand i hans Gerning, og ingen gik forgæves hos hende om Raad og Daad. Selv tog hun sjældent Initiativet til noget, men saa snart et Kald lød, var hun første Mand paa Pletten, og mange syge og fattige kunde med god Grund takke hende for, hvad hun havde været for dem. Men hendes Specialitet var næsten den enestaaende Evne til at faa Fart i en Indsamling til Fordel for en eller anden Sag eller en syg.

I Takken til Doktoren var der altid noget reserveret — overfor Fruen lød den altid hjertelig uforbeholden. Alle saa i Grunden op til hende og kunde ikke forstaa, hvorledes hun og Doktoren dog kunde passe sammen.

Hver for sig blev de altid omtalt — og var hver for sig dygtige og begavede Mennesker. Han hævdede stadigt det frie Forhold i det ægteskabelige Liv med lige Ret for begge Ægtefæller, Ideer og Theorier, han som Student havde suget ind og med Ihærdighed doceret for hende baade tidlig og sildig. Hun følte sig i Begyndelsen grebet og lod sig vel nok paavirke, men hendes rene og fine

Natur reagerede snart og fjernede hende mere og mere fra alt, hvad hendes Mand kæmpede saa ivrigt for.

Saa kom Præstens Svar — et Afslag!

Til at begynde med blev Doktoren rasende, overfaldt Præsten og Kirken med alt, hvad han kunde finde paa, og det viste sig, at Arsenalet var rigt forsynet med Haan og Spotteord. Jo mere han rasede, jo mere følte han Stikket, dette Afslag alligevel voldte!

Mange Planer fo'r igennem Doktorens Hoved. Han mærkede jo snart, hvorledes Præstens modige Skridt var kendt ude i Sognet. — Han spekulerede og regnede ud. Tvinge Præsten? lod det sig gøre — klage til Biskoppen? Havde Præsten Beviser, der kunde begrunde hans Afslag! Alt vilde han prøve — men, naar det kom til Stykket, vovede han alligevel ikke et Angreb.

Gaa ned til Præsten — nej, han vilde ikke staa Skoleret for nogen, men Sandheden var, han turde ikke, og selv om han indrømmede det for sig selv, var det vel det sidste, han vilde indrømme overfor andre.

Hvorledes han end søgte at gribe Sagen an, følte han, han vilde trække det korteste Straa, og en underlig sviende Fornemmelse, han aldrig før havde kendt,

fik Magt over ham og gjorde, at han endnu mindre end før forstod sig selv!

Ude i Sognet blev jo Sagen drøftet med ikke mindre Interesse. Nogle holdt med Præsten, andre ikke, og selv Modstanderne af Præstens Færd maatte indrømme, at turde Præsten tage dette Standpunkt, havde han sine Grunde — nogle sagde gode — derfor.

Pastor Hørby var vel den, der var bleven mest overrasket over Doktorens Brev.

Han var ganske sikker paa, at Rygterne om Doktorens private Liv — om de end overdrev — i Virkeligheden var sande, og det bedste Vidnesbyrd fandt Præsten i Doktoren selv!

Tilmed kendte de hinanden fra Studentertiden, og Hørby vidste godt, hvilke Veje den unge stud. med. allerede den Gang var slaaet ind paa, og hvilken Retning han senere fulgte.

Han var derfor ikke i Tvivl om, hvad han skulde svare, og han nærede dog ogsaa det lønlige Haab, at et saa tydeligt Afslag maaske kunde blive til Velsignelse netop ved sin Tydelighed.

De dannede og pæne Familier paa Egnen kunde ikke nægte for hinanden, at de nød den Tort, som Doktorens led ved Afslaget, og selv om de fleste i Virkeligheden ikke altid forstod Pastor Hørby med sit noget

indesluttede Væsen og ikke altid overvejede personlige Udfald, fik de alligevel alle Respekt for ham nu.

Der var almindelig Spænding.

Og selve Sølvbryllupsfesten og alt, hvad dertil hørte, var nær ved at maatte træde tilbage for det meget mere aktuelle: hvad vilde Doktorens gøre?

Vilde de finde sig i denne Afvisning eller tiltvinge sig Adgang til Alterbordet?

Hvad vilde Præsten gøre, ifald Doktoren klagede til Biskoppen?

Ja, de var temmelig sikre paa, at den Mand veg ikke, thi hans Afslag var sikkert vel overvejet og gennemtænkt.

Men Folk kunde næppe komme sammen uden at diskutere, hvad hver især vilde have gjort i Præstens eller Doktorens Sted.

Det kan ikke nægtes, at Pastor Hørby gik egentlig selv og ventede noget — et Brev med en Trusel, ja endog et Besøg af Doktoren eller Fruen vilde ikke have overrasket ham særligt, og han havde forberedt sig til at møde sin Modstander vel rustet.

Men intet skete!

Til alles Forundring var Doktorens de eneste, der ikke vidste, hvad de skulde gøre!

Hundrede Planer havde Doktoren udklækket, den ene mere virksom end den anden, og alle gaaende ud paa at bøje den dristige Præst, der vovede at spærre ham Adgangen, men naar det kom dertil at udføre blot en eneste af dem, tabte han Modet, bøjede af — og følte sig afmægtig.

Tilsidst syntes han kun, der var ét, der var ham værdigt, og det var at gaa ned i Præstegaarden og ene med Præsten i hans Stue give ham en Dragt Prygl.

Han tog Brevet frem for 100. Gang — og standsede stadig ved dette: „De kan uden Tvivl sige Dem selv Grunden til dette mit Afslag,“ og han kunde ægge sig selv op til et Raseri for at faa Mod til at udføre sit Forsæt — Pryglene!

Hvad kom hans Privatliv Præsten ved?

Havde han ikke Lov til at have sit Syn paa den ægteskabelige Frihed, som Præsten havde sit, og hvem sagde, at Præstens var det rigtige?

Samfundet! hvad kom Samfundet ham, den enkelte, ved. Denne Overdommer med de ufejlbare Domme. Han var først og fremmest et Menneske med Kød og Blod og Lyster, og for denne imaginære Despot skulde han lade sig skræmme tilbage og opgive sin Frihed — aldrig!

Men intet Ord kunde dog bringe ham i Harnisk, som Ordet „den offentlige Mening“. Det var nok til at jage ham langt bort! —

Og dog følte han saa godt som nogen, hvor haabløs hans Kamp og Rasen mod Samfundet og den offentlige Mening var!

Han havde sat alt ind paa at være en Herold for de gammelfranske og nydanske Ideer, hvis særlige Løsen var at rive ned uden at sætte noget i Stedet og at løsne ældgamle Baand og vise, at man godt kunde leve i Ægteskab og ved Siden af dette hver især have sine Elskerinder og Elskere. — Men han følte det: Heroldens Stemme var brusten og mat, og de, som drog ud for at omstyrte alt det gamle bestaaende, var selv bleven omstyrtede, idet dels Herold'erne blev færre og færre, dels var Luren gaaet i Stykker for de fleste af dem!

„Ja, ogsaa for mig maatte Bristet jo komme engang,“ sagde han, „der manglede jo bare en Anledning!“

Han havde atter Brevet fremme — hm! — ja — aa, at hans Kone ogsaa skulde finde paa dette at komme til Alters — — og dog, maaske var det netop godt, at det var sket saaledes; han vidste hverken ud eller ind! —

Men ved at tænke paa sin Hustru, var der for første Gang noget af Skamrødmen, der arbejdede sig frem i

ham — og han kom til at tænke tilbage og saa den søde unge Pige fra det gode gamle og fine Professorhjem, hvor ingen kunde undgaa at lægge Mærke til den Harmoni, der prægede hele Tonen og Samlivet mellem dette Hjems Medlemmer — og dèr var han, den radikale Student, trængt ind med intet andet Maal end med voldelig Haand at rive de usynlige Hjertets Snore over og kaste en Brand ind, som næppe var rigtig antændt og derfor osede og kun bragte en forpestende Stank med sig!

Og han mindedes, hvorledes hans Kæreste i Begyndelsen uvilkaarlig frastødtes af hans lidenskabelige Forsøg paa at bringe alt det, hun havde hørt og set hjemme, i et daarligt og latterligt Lys!

Han havde taget det op som en Mission at danne hende efter de store Forbilleder, som i hin Tid fremstilledes i Litteraturen og paa Scenen som de ideale Skikkelser, og ligesaa stor Sorgen var i hendes gamle Hjem over den Retning, Datterens hele Aandsliv tog, ligesaa stor var Glæden for den unge Læge. Hvert lille Fremskridt i Frihed for Moralens faste Snøreliv og hvert lille Udslag af Snerperiets Overvindelse blev hilse som store Sejre!

Men ét havde dog nær taget Modet fra ham!

En Aften eller rettere Nat, de kørte hjem fra et

Selskab, hvor den saa højt priste Frihed var slaaet over i Raahed, var det, som noget snøredes sammen i ham, og som hele hans Arbejde skulde være forgæves!

Han hørte tydeligt, hun sad ved hans Side og græd, og hun havde bedt ham om Forladelse derfor, men sagt, saa han egentlig aldrig kunde glemme det: „Aa, naar jeg ser saadant noget, er der noget i mig, der græder —!“

Syntes han nok Modet i ham sank, opgav han dog ikke sit Maal.

Men endnu saa mange Aar efter kunde han høre hende sige: „Der er noget i mig, der græder —!“

Han huskede deres Bryllup — nu 25 Aar siden!

Og hvor stod det ikke levende for ham endnu, hvorledes han nød Svigerforældrenes store Hjertesorg over at give deres elskede Datter i saadanne Hænder. Men til en vis Grad var det ikke gaaet, som han havde villet; han havde ikke naaet, hvad han vilde og længe førend Brylluppet havde arbejdet ihærdigt paa, at hun skulde have været hans forinden!

Det stod i hin Tid for ham som noget af det foragteligste, at et Bryllup, og da navnlig et Kirkebryllup, skulde give begge Friheden. Tilhørte de maaske ikke hinanden uden disse tomme og intetsigende Ceremonier! — men, han huskede det godt, hendes ægte Kvindelig-

hed var alligevel den Borg, han med alle Theorierne og Paradokserne ikke kunde trænge igennem eller indtage, og samtidig med, at han rasede og haanede al Blufærdighed og Renhed, maatte han beundre den sande Kvindeligheds kostelige og stærke Magt.

Med den daarlige Embedseksamen, han havde faaet, indsaa han straks, at han maatte søge sig en Landpraksis — hvor svært det end faldt ham at forlade Arnestedet for alle frie Tanker, Hovedstaden, og drage ud, hvor han paa Forhaand vidste, hans Ideer vilde rende Panden imod alt som mod en Mur!

Men paa den anden Side trængtes der jo i høj Grad til Herolder, som vilde kæmpe for at sprede alt det nye ud over Landet og saa godt som muligt lede Nedbrydningsarbejdet hver paa sit Sted!

Og han kunde med Sandhed sige: han havde ikke skaanet sig selv!

Sat sit eget og Hustrus Navn, ja sit Hjems Navn ind derpaa havde han — og hvad havde han naaet?

Han vilde nødig svare sig selv paa dette Spørgsmaal. Skulde han gøre op, vilde Boet vise lutter Passiva; det vidste han, og de var endda ikke ved Afslutningen endnu; hvad hans Hustru havde antydnet med Hensyn til Døtrene, vilde maaske blive det største Passiva i hele dette Regnskab!

Og han spurgte uvilkaarligt om Grunden.

Var da Ideerne ikke sande nok? Han havde troet paa dem med hele sit Hjerte, og han vidste, det havde ikke skortet paa Nidkærhed — tværtimod!

Havde de saa endda været lykkelige i al deres Frihed. Han maatte indrømme Nej.

Og atter stod hans Hustrus Barndomshjem for ham i en underlig betagende Glands!

Her var Lykken! og Hjemmets mange fine Strengestemmede indbyrdes, og det var i hvert Tilfælde sjældent, at en gav en styg Dissonans.

Og hvad var atter Grunden, tænkte han. Ja, han vidste ingen anden end, at alle forstod at gribe de rette Streng og spille Instrumentet, saa det gav en harmonisk og yndig Klang.

Derfor bragte han, den fremmede, der ikke forstod at spille det, ogsaa straks Mislyden, og selv om han gerne havde villet gribe rigtig og intet forstyrre, havde han ikke formaaet det.

Og han begyndte at forstaa, hvilken forfærdelig svær Tid det havde maattet være for hans Hustru, ja for alle hendes Paarørende, at se hende vælge et Menneske, der slet ikke forstod dem, saa lidt som de ham.

Dengang havde han jo i ungdommelig Overmod kaldt det hele Børnerthed og aandløs Sentimentalitet!

Han var ærlig nok til at indrømme, der var noget i ham, der paa en Maade længtes efter noget af den Hjemmets Duft og Finhed, han nys havde dvælet ved.

Der havde aldrig været noget af det i hans eget Hjem.

Han havde med en brændende Iver søgt at bekæmpe alle saadanne Tilbøjeligheder baade hos sig selv og sin Hustru og havde med Vold og Magt klippet alle de fine Strengs over straks.

Og hvad havde han faaet i Stedet?

Han vidste det ikke — i Grunden intet — eller det, der var værre end intet!

Han huskede endnu saa tydeligt den Aften, han havde betroet sin Hustru med stor Ro, at han havde en Elskerinde og med ubeskrivelig Naivitet disket op med en utrolig Masse Citater baade af gamle og nye Forfattere for at bevise hende, hvor naturligt og sædeligt det var, og hvor heftig og opfarende, han havde været, da hun ikke var tilstrækkeligt præpareret endnu til at kunne goutere denne sin nye Egenskab som No. 2.

Men det var unægteligt med et bittert Smil han saa, hvorledes hun tog det, da hun vidste, hun var No. 4 eller 5.

Og var det i Grunden ikke ham selv, der havde forsøgt at indlede et Slags mindre passende Forhold

mellem hende og den daværende Kammerjunker, nu Kammerherre paa Hilmarsborg, noget, der bragte saa megen Sorg over deres Navn og Hjem og forrykkede hele Forholdet mellem Kammerherren og hans Hustru og hans Børn, saa at Hilmarsborg, der Slægter igennem havde haft et uplettet Adelsskjold, nu blev regnet blandt de tvivlsomme — skønt alle Forsøg var strandede paa Fru Gabers Agtpaagivenhed og Modstand.

Og en Følelse af Væmmelse banede sig Vej i ham, saa han var nær ved at kvæles.

Han syntes, alt var blevet tilsmudset og ikke mindst han selv forraaet og draget ned i det væmmeligste og mest uværdige for en Mand. Han saa sig sky omkring, om der dog ikke var et eneste Lyspunkt midt i al denne Elendighed; men han fandt intet.

Men navnlig ved at tænke paa, hvad han havde draget den fine søde unge Pige, som han saa hende første Gang i al hendes Uskylds Renhed, ned i, fik Skamrødmens til at brænde paa hans Pande, som vilde den brændemærke ham for bestandig!

Der maatte ligefrem en Kraftanstrengelse til for ikke at falde sammen.

Ja, der var noget i ham, der sagde: Forgyldningen er gaaet af alt det, der straaede saa herligt; nu griner den nøgne Hæslighed dig kun i Møde.

Han greb en Stok og næsten flygtede ud af sit Hjem uden at vide, hvor han kom hen — blot bort fra det hele, saa væmmeligt syntes det ham.

Uden at forbinde nogen egentlig Tanke dermed eller vide, hvor han kom hen, opdagede han til sin Forundring efter flere Timers Omflakken, at han stod ved Præstegaarden.

Han standsede, studsede — hvorledes var det egentlig gaaet til —, han vidste det ikke, men maaske var det en god Engel, der havde ført ham herved.

En god Engel! Han var nær ved at smile over denne Tanke, ham saa fjern og fremmed — en god Engel! — ja, hvorfor skulde der ikke gives gode Engle saa godt som onde.

Var det mon ikke, naar alt kom til alt, onde Engle, der til Dato havde ledet ham i hans Liv, onde Mørkets Aander, som havde taget Magten, da den saa beredvillig blev dem givet.

Men nu, da han havde set sit Fald og set den gruelige Tomhed, der gabede ham i Møde, hvor han saa hen, var maaske den gode Engel traadt til og usynlig taget ham ved Haanden og ført ham hertil. Det var, som han havde svært ved at tro det — der var noget i ham, der kæmpede imod, og han saa sig uvilkaarlig om for at faa sin Tro bekræftet — og det gav ligefrem

et Sæt i ham, da en lys, venlig Skikkelse i det samme nærmede sig og kom hen imod ham!

I Aftenens Halvmørke kunde ingen af dem rigtig kende hinanden, og den unge Pige vilde lige til hastig at trække sig tilbage, da hun saa, hvem det var, og blev saa underlig rørt ved at høre Doktoren sige paa saadan en underlig Maade: „Gaa ikke, Frøken! De kommer som en god Engel.“

Der var noget rent og elskeligt over den unge Pige, som gav hende den Frimodighedens Umiddelbarhed, der virker uimodstaaelig.

Og den slog ham.

Thi Modsætningen mellem hans unge Pigebørn og denne unge Pige ligefrem skar ham i Øjnene.

Skønt den unge Pige ikke var nogen stor Menneskekender, saa hun dog straks, at der var noget i Vejen med Doktoren, og paa sin umiddelbare hjertelige Maade sagde hun:

„Det vil glæde Fa'r at se Dem — vi har bedt saa meget for Dem i denne Tid!“

Atter stod Doktoren overfor noget uforklarligt!

Men han var nu engang kommen til at se paa den unge Pige som sin gode Engel, og det var, som hun drog ham bort fra Mørket ind i Lyset.

Han tog hendes Haand, trykkede den varmt og sagde blot:

„Tak!“

Men det lød stadig for hans Øre: „Vi har bedt saa meget for Dem i denne Tid.“

Hun beholdt hans Haand og førte ham med ind.

For Pastor Hørby kom det dels som en Overraskelse, dels som noget, der dog kunde tænkes muligt, da Datteren sagde ind i Dagligstuen:

„Far, Doktoren venter inde i din Stue!“

„Tak,“ sagde Præsten, „bliv du saa inde hos Mor!“

De saa alle tre paa hverandre og forstod, det var et alvorligt Øjeblik, der nærmede sig for Præsten.

Han gik hen ved Mors Sybord, lagde sig ganske stille ned paa hendes lille Skammel og sagde: „Tak, Herre, at du har hørt vor Bøn. Tak, at din gode Engel fik Lov at føre ham. Gaa du nu med mig ind i min Stue og lad din Aand raade, Kærligheds og Sandheds Aand.“

Saa rejste han sig og gik ind.

Det var længe siden Præsten og Doktoren havde set hinanden eller været i Stue sammen.

Ikke siden Hildas Konfirmation.

Han vilde tænde Lampen, men Doktoren bad ham lade være.

Det var ikke let at faa begyndt Samtalen, og Præsten sprang derfor lige in medias res og sagde:

„De forstaar jo nok, jeg kunde ikke andet.“

„Nej, det forstod jeg netop ikke lige straks, men jeg tilstaar, jeg begynder at forstaa det,“ svarede Doktoren.

„De har bedet for mig —?“

„Ja, meget i den sidste Tid.“

„Ogsaa tidligere?“

„Ja, jeg beder for alle syge, baade legemlig og aandelig syge.“

„Syge?“

„Ja, Doktor, De er jo syg. Lige fra den Gang De paa Trods af al sund Fornuft satte en Plet paa Deres Navn ved den illegitime Forbindeise ovre i Egesborg og alle de senere — for ikke at tale om —“

„Ja — jeg ved det nok —“

„Og ligesom jeg antager, det maa være en Læges største Maal at faa sine Patienter raske, saaledes har det ogsaa været og er det den Dag i Dag mit, at faa

alle aandelig syge bragt til Klarhed og yde dem al mulig Vejledning dertil. Jeg havde haabet ved Deres Datters Konfirmation at finde en Lejlighed til at tale med Dem, men De unddrog Dem og vilde ikke, og jeg tilstaar, jeg siden har ventet paa en belejlig Tid. Saa kom Deres Brev og fortalte mig: her er Anledningen.“

„Jeg følte selv noget af det samme,“ sagde Doktoren.

„Lad os saa tale sammen som Mand med Mand,“ replicerede Præsten. „Jeg forlanger ikke noget Skriftemaal, jeg forlanger i det hele ikke, men jeg vilde ønske, vi begge kunde glemme, hvad vi hver for sig er, undtagen dette ene, at vi begge er to Mennesker, dér trænger til at aabne Hjerterne for hinanden uden falsk Undseelse og saa at være tro imod os selv.“

„Ja, men der er den store Forskel paa os to, Hr. Pastor, at De er vant til at leve et indvortes Liv — for mig er dette ganske fremmed! Jeg kender ikke mig selv saaledes som De — og dog, det er som denne Aften har taget mig i Skole, standset mig paa en eller anden Maade og ført mig indad —!“

„Allerede det, at have gjort det første Skridt er jo en god Begyndelse.“

„Ja, men jeg har kæmpet i ærlig Tro paa, at de Idéer, jeg havde tilegnet mig, var de rigtige, og at alt,

hvad der blev forkyndt i Moralens og Religionens Navn var ormstukkent og hule Fraser, som moderne Frihedsmænd havde kastet overbord for længe siden, og jeg har ikke alene kæmpet i Tro paa disse Idéers Holdbarhed og fulde, sande Værdi, men jeg har ofret, hvad der krævedes af mig, ofret det gode Navn og Rygte i det almindelige Omdømme, udsat mig selv og min Hustru og mit Hjem for — ja, for alle Menneskers Foragt!“

„Jeg tror Dem gerne,“ sagde Præsten.

„Jeg kunde ikke andet, thi alt stod for mig som det ene sande og retfærdige, og at det ligefrem var min Mission at bringe alt saa godt og klart frem som vel muligt og at vinde saa mange som muligt for mine Idéer og hele det nye Program.“

Der blev en kort Pavse.

Da sagde Præsten:

„Jeg kan tildels forstaa, at man som ungt Menneske kan gribes og en Tid holdes fast af det nye og med Ungdommens let fængelige Natur begejstres; men jeg kan ikke forstaa, at man, naar man er blevet Mand og dog klart ser, hvad dette „nye“ bærer i sig, og den Frugt, det afsætter, da kan blive ved at lukke Øjnene for, at det ene sande og retfærdige, som De sagde, kan være sandt og retfærdigt, naar det fører saa megen Løgn og Uretfærdighed med sig som sin Frugt! De vilde være

en Mand uden Sansning, uden Følelse, dersom De ikke for længe siden havde mærket, at ikke blot hele Deres ydre Stilling — lad den endda ligge — men Deres indre Stilling i Deres Ægteskab og Hjem var en Løgn og en Uretfærdighed. — Fra den Dag, De første Gang var Deres Hustru utro — jeg siger udtrykkelig første Gang — var Deres Ægteskab en Løgn. Jeg skal ikke søge her at begrunde, hvorfor det var det, eller hvorledes det ikke kunde blive andet, lad det være nok: det var en Løgn!“

„Ja, De har Ret,“ sagde Doktoren ganske sagte.

„Og en himmelraabende Uret imod Deres Hjem og Deres Børn, Deres stakkels Pigebørn, de havde den mest soleklare Ret til Deres Fars og Mors forenede Kærlighed og forenede Kræfter til at berede og bevare dem, og nu faldt de tre, Far og Mor og Børnene fra hverandre som nogle hinanden ganske uvedkommende — udover at give Føde og Klæder og nogle Kundskaber. Men det bærende, det, som gav det hele Præget, fattedes ganske. For ikke at tale om den himmelraabende Uret mod Deres Hustru! Jeg kendte det Hjem, hun udgik fra i København, og De, som jeg, kendte den Hjerternes Overenstemmelse, der dør dannede Grundvolden. Det var en Skønhedens Aand her raadede, Kærligheds og Sandheds Aand, om hvem vi synger i en Sang: Med en god Sam-

vittighed, til de smaa du daler ned, skaber rene Glæder, lyser op og renser ud — o. s. v. — Kære Doktor, sig mig, tror De ikke, hvis hun stod her, og vi vilde spørge hende, om hun havde en god Samvittighed, som i sit eget lyse, rene Barndomshjem, da vilde Skamrødmen farve hendes Kinder, og hun vilde bøje sit Hoved og græde, ja græde! Se, Doktor, det er det, der altid har været mig en Gaade, at en Mand, der dog ogsaa har prøvet noget her i Livet, kan blive ved at kæmpe for og tro paa Idéer og Tankers Sandhed og Retfærdighed, naar den aabenbare Løgn og mest himmelraabende Uretfærdighed er Frugten af dem. Vær ærlig, har De virkelig aldrig set dette?”

„Jeg har aldrig villet se det,“ svarede Doktoren.

„Men i det Øjeblik De vil —“

„Jeg ved endnu ikke, hvad jeg vil —“

„Jeg forstaar Dem tildels, men har man gjort det første Skridt ind i sig selv, der, hvor mange aldrig har været, saa er det næste Skridt et ubetinget: „Jeg vil“ — enten tilbage i Mørket eller længere ind i sig selv. De talte om, at en god Engel havde taget Dem ved Haanden og ført Dem herind, lad denne faa Lov til at tage Dem ved Haanden paany og lyse op og rense ud. Thi begge Dele trænges der saa meget til i et Menneskehjerte. Guds Ords og Aands Lys er jo ikke fra iforgaars, og Kristendommens bærende Grundtanker og Idéer gaar

længere tilbage end den franske Revolution og har staaet deres Prøve, og de har i hvert Tilfælde aldrig bragt et Menneske, der troede paa dem som sande og retfærdige og kæmpede for dem, til aandelig Fallit — tværtimod! de har rejst det faldne Alter inde i Menneskets Bryst og tændt Ilden fra Himmelen. De som jeg, som alle, trænger hele Tiden til Ilden fra Himmelen. Tiden er kold, sløv og død, men det kommer af, at vi, Menneskene, er kolde, sløve og døde, og det bliver ikke anderledes, uden vi faar Ilden fra Himmelen. Tilsyneladende er der jo Ild nok paa Jorden, men det er Hadets, Uterlighedens, Ufordragelighedens og Begærlighedens Ild, som brænder, og hvad den udretter, sukker vi alle under!“

Det var Præsten noget af en Skuffelse, at Doktoren var saa behersket og rolig; han var saa at sige beredt til Kamp, men han syntes, Modstanderen var saa tam — noget, han slet ikke havde ventet!

Doktoren lignede nærmest en brudt Mand, og han sagde det ogsaa ærligt, at han følte sig som den Skibbrudne, der tumles om af Bølgerne; thi trods det rolige Ydre, stod der alligevel en haard Kamp i det Indre.

Han rejste sig, strøg sig over Panden flere Gange og stod saa underlig raadvild, ude af Stand til at sige noget.

Da lagde Præsten Armen om hans Skulder og drog ham ned til sig.

Der laa noget saa usigeligt kærligt i hele den Maade, han gjorde det paa, at det ikke forfejlede sin Virkning; thi idet Præsten gjorde det, stod det ham klart, at det vilde fremtvinge et for eller imod, det vil sige, enten stødte Lægen ham bort, som berørt af noget uhyggeligt eller ogsaa vilde det være det samme som at tage denne Mand om Hjertet med en mild og varm Haand, og det troede Præsten han mest af alt trængte til i dette Øjeblik.

Men Doktoren stødte ham ikke bort.

Det var, som noget sank sammen i ham, og med en Modløshedens Opgivelse faldt hans Hoved ned paa Præstens Bryst, og en Hulken overvældede ham i den Grad, at han ikke formaaede at holde sig oprejst.

Ogsaa Præsten blev overvældet.

Men han fattede sig hurtigt, og da Doktoren syntes at blive Herre over sin Bevægelse, bøjede Præsten sig ned ved den Stol, Doktoren sad i, og sagde ganske stille, men dog højt og tydeligt:

„Kære Herre Gud, du er en underlig naadig og barmhjertig Gud, som endnu søger efter det ene tabte Faar for at bære det hjem til Folden. Du viste selv engang en Mand i en sen Nattetime Vejen, og du er jo selv Vejen

til Sandheden, lad dit Ords og din Aands Lys falde foran ham, og send du ham en god Engel, som kan tage ham ved Haanden og pege for ham paa Lysets, Sandhedens og Kærlighedens Rige. Vis ham Synden som Frafaldet fra dig og som Tjenesten i Mørkets Rige, men vis ham ogsaa Naaden og Frelsen i at vende om til dig og tjene dig i dit lyse Rige. Amen.“

De rejste sig begge.

Doktoren greb Præstens Haand, trykkede den hjerteligt, bød Farvel og gik hurtigt.

Præsten gjorde Gengæld, og idet han aabnede den yderste Dør, sagde han blot:

„Den Dør staar altid aaben for Dem som for alle her i Sognet.“

En underlig Tid fulgte.

Ingen kendte Besøget hos Præsten hin Aften, men efterhaanden, som man mærkede den Forandring, der var foregaaet med Doktoren, saa de fleste alligevel i Retning af Præstegaarden.

Kun ikke hans Hustru.

Dertil kendte hun sin Mand for godt og de Grundsatninger, han havde søgt at gennemføre i Livet.

Hun var derimod ganske sikker paa, at en eller

anden Sygdom var blevet klar for ham, og denne Opdagelse havde givet ham en kort Respit hernede.

Da denne Tanke var opstaaet hos hende, undrede hun sig egentlig over, hvor fremmede de var blevet for hinanden, og hvor i Grunden Udsigten til at miste ham greb lidt ind i hendes for andre ellers saa omhyggelige Omtanke.

Hun havde egentlig aldrig før gjort sig det rigtig klart, hvor fremmede de var blevet for hinanden, thi saaledes som Livet, og særlig deres ægteskabelige Liv, havde formet sig, havde det snarere bragt dem fjernere end nærmere til hinanden.

Det eneste, der var hende klart, var, at saaledes, som det var blevet, havde hun aldrig tænkt sig det, da hun var ung Pige.

Thi ogsaa hun havde drømt sine Ungdomsdrømme om Kærlighed og det at kunne ofre sig ganske for den Mand, hun elskede, og som elskede hende igen, og det Hjem, hun havde tænkt sig som sit eller som deres, havde ganske naturligt faaet en overvejende Lighed med det gamle Hjem, hun havde elsket, og hvori hun havde tilbragt saa mange rige og skønne Barndomsaar. Men hvor ganske anderledes var det ikke gaaet. Kærligheden var kun blevet til Nydelse, en Sanserus, og om at ofre sig for hinanden havde der end ikke været Tale, og fløj

Mindets Fugle fra det gamle Hjem til det nye, havde hun ikke turdet andet end straks jage dem ud.

Nu var det mange Aar siden en saadan havde søgt Vejen til hendes Hjem! — hende ganske fremmede Fugle byggede deres Rede der, og nu havde hun vænnet sig til dem!

Men nu Sølvbrylluppet nærmede sig, kom alligevel det ene af Minderne hjemmefra efter det andet og spurgte: kan du huske Sølvbrylluppet hjemme? Kan du huske Stuerne, som de var smykkede med de dejligste Buketter, kan du huske, da I sad ude i Jakobskirken, og hvorledes ikke blot Slægt, men saa godt som hele Menigheds-samfundet var til Alters sammen med jer alle, og kan du huske, og kan du huske, saaledes blev det ved, og hun greb sig i Gang efter Gang at tage en af disse smaa Fugle, kæle for dem og lytte til deres Sang — men hun turde ikke beholde dem, de følte sig ogsaa saa fremmede i de nuværende Omgivelser, og med et Suk og mangen Gang med en Taare i Øjet, lod hun dem flyve — — og saa dette: hvorledes vilde hendes eget Sølvbryllup blive — nu Præsten ovenikøbet havde nægtet at ville tage dem til Alters.

Uden altsaa at gøre sig nogen videre Tanke om sin Mands mere stille og i mange Maader forandrede Færd ud over det, at det var en Sygdom, der var i Anmarsch,

blev hun alligevel underlig, da han en Aften, hun tilfældig kom ind til ham, sagde: „Aa, vent et Øjeblik!“

Alene Maaden, hvorpaa han sagde dette, forekom hende underlig, men endnu mere forundret blev hun, da han sagde stille og roligt:

„Jeg tror, vi skal opgive det paatænkte større Selskab til vort Sølvbryllup, og i Stedet for — ja, jeg ved endnu ikke rigtig, hvad vi skal sætte i Stedet for, men det er jo ogsaa tidsnok at bestemme det.

„Jeg forstaar dig ikke, Thorvald.“

„Nej — men!“

„Er du syg?“

„Aa ja, det kan man saamænd godt kalde det — jeg vilde egentlig snarere sige — jeg er gaaet Fallit!“

„Fallit! — Er vi ruinerede?“ —

„Nej, forstaa mig ret! aandelig Fallit! Jeg kan ikke honerere en eneste af de mange Veksler, jeg har udstedt i disse Aar, og naar det med et staar en Mand klart, saa kalder man det almindeligt, at den Mand er gaaet Fallit!“

Der blev en underlig Pause, hvori ligesom en hel Verden drog igennem deres Sjæle.

De følte det begge to og kunde ikke tale.

Endelig sagde han ganske stille: „Der er navnlig én, hører du, én, som jeg har udstedt altfor mange

Veksler til, og overfor hvem jeg føler min bundløse Gæld og Uformuenhed til at honerere en eneste, og det er dig, Gerda! og det føler jeg mere og mere, at den Gæld er ti tusinde Gange værre at klare, end gjaldt det selv nok saa mange Penge! Du aner ikke, hvad jeg har lidt i denne Tid, naar jeg — jeg ved endnu ikke ved hvilken uforklarlig Magt — er blevet tvunget tilbage — tilbage til dit Barndomshjem og dig, som min unge søde Kæreste, da vi første Gang mødtes, og da vi betroede hinanden det, som stod for os begge som den højeste Lykke — og saa ser paa det bagefter.“ — Han tav, han følte Bevægelsen vilde tvinge ham til at sige uendelig meget mere, som han endnu ikke vidste, om han skulde sige.

Men det behøvedes heller ikke, thi som en Bjergstrøm, der i mange Aar paa unaturlig Maade har været hindret i sit Løb, baner sig Vej i det Øjeblik Hindringen fjernes, saaledes gik det hende.

Hun mærkede øjeblikkelig, at paa samme Tid han begyndte at røre ved det, som aldrig i de mange Aar var blevet mindet uden med Haan og Spot, begyndte det at pible frem derinde med en Magt, hun aldrig før havde kendt, og, da der først blev givet Luft, strømmede det som over alle Bredder og omstyrtede alt det, der i de

mange Aar var bygget op af ham, som nu selv aabnede for Slusen!

Han kunde ikke andet end se, hvad der foregik i hende, og da han forstod det altsammen og saa Taarerne piblede frem, kastede han sig ned for hende, bøjede hende ned til sig og slog Armene om hendes Hals og hviskede: „Kan du tilgive mig, Gerda, min egen elskede lille Gerda!“

Det var for hende, for ham, for hele Hjemmet, som var man vaagnet efter en lang, lang Søvn!

Hvad der var sket, vidste ingen uden de to, men at der var sket noget stort, maatte alle kunne se.

Men da baade Doktoren og hans Hustru fandt Vejen ned til Præstens aabne Dør, fik Rygtesmedene travlt, og havde Doktoren og hans Liv før været omdebatteret, saa blev de det ikke mindre nu.

Men alt dette „hvad Folk sagde“, var ham saa uendelig ligegyldigt, at han lod dem snakke og gætte, saa meget de vilde! Og de fleste sagde, han er slet ikke den Mand mere, han før har været, hvad er der dog sket?

Ogsaa deres tidligere Omgangskreds balancerede paa

slap Line i lang Tid og producerede sig ikke sjældent saa latterligt, at selv Doktoren ofte maatte smile.

Dog da Doktoren og Hustru begyndte at blive jævnlige Gæster i Kirken og ovenikøbet havde drevet det til at overvære et Missionsmøde en Søndag Eftermiddag efter at have været i Kirke om Formiddagen, saa vidste de fleste Besked og maatte jo saa til at tage deres Stilling.

Og overfor sine Patienter var Forandringen kendelig, og navnlig gamle Ane Skomager, der havde ligget i 7 Aar til Sengs, var aldeles forbavset over den gode Doktors Taalmodighed og Omhu for hende, og havde hun ikke kunnet se Manden, vilde hun have været vis paa, de havde faaet en ny Doktor.

Selv Indsamlingerne i selve Sognet og Nabokommunerne var ved at gaa i Staa.

Folk vidste ikke rigtig, hvad de skulde — men hemmeligt gav dog de fleste Sygekasseformanden Ret, da han sagde: „Doktor Gaber er bleven en anden, og det er sikkert det bedste for ham selv som for os alle; før var han Fritænker og Frilever, nu ser det jo nærmest ud, som han er bleven en Kirkens Mand, men i de Sager kan ingen andre dømme end han selv!“

Det var saaledes med Doktoren, at hvad han blev grebet af og fik Interesse for, det gik han op i med Liv

og Sjæl. Det var saa at sige hans Natur imod at halte, og da nu Ilden fra Himlen havde tændt en Ild i hans Hjerte, lod han sig gennemvarme og gennemlyse af den, og lod den fortære alt det gamle møre, han hidtil havde bygget paa.

Han talte aldrig til nogen om, hvorledes denne Fornyelse var gaaet til, det var ham imod og en Hemmelighed, han bar dybest inde, men af hele hans Færd var det tydeligt nok, at Forandringen var gaaet for sig.

Hvad han og Hustruen havde talt med Pastor Hørby om, kom heller aldrig udenfor Studerekammerets fire Vægge, og kun engang havde Doktoren sagt, at Præsten havde bedet ham ind i Himmeriges Rige.

En lykkelig Tid fulgte!

Han og Hustruen var som nygifte og elskede hinanden med en ny Kærlighed, og det kunde ligefrem faa hans Ansigt til at lyse, naar han saa, hvorledes Aanden og Tonen fra hendes Hjem, nu han var bleven frigjort, efterhaanden fandt Vej ind her, og selv om Aanden til at begynde med følte sig lidt fremmed, gik det dog snart saa naturligt og ligefrem, at ingen vilde falde paa at tro, at det ikke altid havde været saaledes.

Skyggen over det nye Hjem, og det, der kunde bringe den underlige Dissonans ind, var Hilda og Emmy!

De kunde ikke forlige sig med det nye!

Opvoksede og opdragne i den mest utøjlede Frihed, fandt de hele Hjemmet som et Fængsel, hvor alting snærede, og det at se Fa'r og Mo'r som nygifte og forlovede var dem ligefrem en Forargelse!

Begyndelsen til hele deres fjendtlige Stilling overfor Forældrene og Hjemmet kom fra Sølvbrylluppet.

De havde jo glædet sig til en Fest i stor Stil med unge Herrer og Bal, saaledes som det ogsaa først var planlagt, men det gik helt anderledes.

Efter Aftale med Pastor Hørby gik de til Alters Søndagen før sammen med de andre Nadvergæster, og selve Dagen gik ganske stille, kun Modtagelse af en Del Deputationer og Gratulanter, dernæst en lille Middag for ganske faa, Godsforvalterens og en Forpagterfamilie, som Doktoren vidste glædede sig med dem over, hvad der var sket, og endelig Pastor Hørbys, som for første Gang var Doktorens Gæster.

Den eneste unge var Præstedatteren, — Doktorens gode Engel, som han kaldte hende, men hun havde altid været Hildas og Emmys store Forargelse, og de to Søstre førte sig ogsaa nærmest som en Hund i et Spil Kegler.

Doktoren havde frabedt sig alle Taler, men selv rejste han sig kun for at klargøre det hele, hvad han fik Lykke til paa en meget beskeden og tiltalende Maade, og for at takke Præstens og sin gode Engel for alt, hvad

de havde været for ham i denne Tid og for det klare og velbegrundede Afslag, der med et Slag standsede ham paa Vejen og fik ham til at bryde af.

Kort Tid efter søgte og fik han Distriktslægeembedet i et større Landdistrikt i Jylland.

I det udvortes havde de nu forladt meget, de begge gerne vilde bort fra, — men Hilda og Emmy fulgte med, og hele den Retning, deres Udvikling tog, kastede Gang efter Gang lange Skygger over det ellers saa lykkelige nye Hjem.

KORSET.

Fire Fortællinger.

Toget standsede ved den lille Landstation, og Student Henker skyndte sig igennem den primitive Ventesal. Han tog 3 Gange om Ugen ind til København, ellers studerede han ude paa Landet, og baade han selv og hans Studier trivedes fortræffeligt derved. Han havde i Toget søgt at samle alt, hvad Manuduktøren havde sagt om 1 Kor. 2, og navnlig dvælet ved Visdommen fra Gud, hvilken ingen af denne Verdens Herskere har erkendt, thi havde de erkendt den, havde de ikke korsfæstet Herlighedens Herre. Korset og dets Forargelse — var det ikke ligesom det Centrum, hvorum det hele drejede sig — jo, herigennem var Visdommen fra Gud aabenbaret!

Det var ikke første Gang det med Korset havde standset ham, men navnlig i den senere Tid var det kommet til at staa for ham, at alt, hvad han læste, enten det var det nye eller gamle Testamente, Dogmatik eller Ethik, det førte altsammen ind til dette underlige Kors

— eller rettere, det var fra dette Kors, det altsammen straaledede ud!

Tidt kunde han blive helt underlig — — og nu i Dag — aa, han vilde se at glemme det blot i Dag — Vejret var saa straalende, Naturen saa rig og skøn, at det var som noget i ham ikke kunde lade være at synge og være glad.

Han elskede Naturen, hver lille Blomst syntes han hilste paa ham, hvor han gik forbi, og Fuglene kunde han snappe efter i Flugten, naar de fløj hid og did, ligesom de urolige Tanker saa tidt gjorde!

Han vilde ikke cykle, ti Gange hellere gaa, saa fik man saa rart alting med, og den lille Fjerdingvej, han havde hjem, var en fortræffelig Motion.

Pludselig saa han noget blinke i Solen i Græsset ved Vejkanten.

Han bøjede sig, tog det op — et Kors! Det var af et sjeldent Metal med det dejligste Cicelørarbejde. Han stod stille og beundrede det, men i Midten stod med græske Bogstaver: *Ἰησοῦς*, ο: Jesus!

Han blev ganske stille, og det var som lød det endnu i hans Øre: „intet uden Jesus Kristus og ham korsfæstet,“ „dersom nogen tykkes at være vis iblandt eder i Verden, han vorde en Daare, for at han kan vorde vis!“ —

Hvad var dette? hvad betød det? var det en Tilfældighed, som ikke var værd at regne, eller — eller var det Gud, der her gav ham en Lejlighed til at gribe til og hjælpe ham over de mange Tvivl, ingen bedre end han kendte til, overfor saa mange af de Spørgsmaal, det theologiske Studium førte sine Dyrkere ind i! — Han følte det saa godt, stod han først her, fik han ved Korset fast Grund under Fødderne, da vilde alle Tvivl kun være Spøgelse, der var lette at vise fra sig!

Der var noget, der hed „grib det evige Liv,“ og han følte her maatte gribes til, her gjaldt det: at ville gribe til og for første Gang i hans Liv vaagnede der noget frem, som kunde kaldes Bøn, en Glemmen sig selv og Kommen-frem, ganske som man er!

Og han spurgte: Er det fra dig, Herre, aa, saa vil jeg — — men medens han før havde glemt alt omkring sig, kom han i dette Øjeblik til at se udefter, og han fik Øje paa en ung Pige, der kom ham i Møde ledende efter noget.

Han havde været Gud nær — men! — den belejlige Stund gled forbi, og et Suk var kun tilbage, en Tomhed, og hvordan det var eller ikke var, han syntes ikke Blomsterne straaledes saaledes som før, og Fuglene sang ikke de samme Sange.

De mødtes!

Han holdt Korset op for hende og saa, hvorledes hendes Øjne straaledede, og Hænderne greb efter det. —

Han kendte hende ikke, hun ikke ham, derfor præ-senterede han sig: Student Henker.

Frk. Frost!

De fulgtes ad, og ganske naturligt kom de til at tale om Korset, og det havde en hel Historie, sagde hun.

Fortæl mig den!

„Nej, den kan De faa en anden Gang. I Dag synger Fuglene, og Solen skinner, og saa har vi ogsaa Lov til at glæde os og synge!“ Og hun sang med en yndig blød Stemme og tittede op til ham, om han ikke skulde synge med?

Jo, virkelig! han sang med, og jo mere de nærmede sig Maalet, Hjemmet, sagtnede de Gangen og vilde nødig skilles!

Det blev ikke sidste Gang, de fulgtes ad fra og til Stationen, men hele Sommeren eller al den Tid, hun boede paa Landet, søgte de hinandens Selskab og fandt et saadant Behag deri, at alle snart var klare over, hvad Vending dette vilde tage!

De blev forlovede, men hvad der forbavsede mest var, at paa hans Visitkort stod der ikke stud. theol., men stud. jur., og underligt nok havde det ikke været svært

for hende og hendes Familie at overtale ham til at forlade Theologien og studere Jura. Ganske vist kunde der i Begyndelsen komme Øjeblikke, hvor der kunde vaagne en Anklage imod ham, særlig naar han saa sin Moders bedrøvede Øjne og den Sorg, dette Omslag voldte hende, og der kunde komme enkelte Tider, hvor han mindedes sig selv, som han stod med Korset i Haanden og følede sig Gud ganske nær, men det varede kun kort — straks stod hendes Billede der og fortrængte alt andet, og som hin Dag, saa følte han som om noget blev lukket for ham, og han stod udenfor.

Enkelte Gange havde han bedt om at faa Korsets Historie at høre, men hun forstod at slaa det hen og gemte omhyggeligt Korset, saa han aldrig saa det.

*

*

*

Aarene gik, han var bleven juridisk Kandidat og snart efter Overretssagfører, sin Svigerfaders Kompagnon og senere Arvtager af hele dennes store Forretning.

Den Dag han blev gift, stod han og saa paa Korset over Alteret og hørte vel ikke mange Ord af Præstens Brudetale, thi det var som alt andet svandt bort for hans Blik, og Korset alene var til Syne, og han saa en ung Student midt ude paa Vejen staa med Korset i Haanden og paa en underlig Maade gribes i sit Indre af alt, hvad

han havde hørt om dette Kors og Korsets Ord, og han kunde endnu mindes Ordene: „han vorde en Daare“ — men Præstens Spørgsmaal: „Vil du have Anna Emilie Frost, som hos dig staar, til din Ægtehustru,“ vakte ham igen og rev ham ud af det Syn, han gerne havde dvælet længere ved, og han sagde „Ja.“

Og han følte ligesom første Gang, at noget lukkede sig i for ham, og han stod udenfor — med hende.

Ingen vilde kunne faa den Tanke, at Ægteskabet ikke var lykkeligt!

Heller ikke han eller hun.

Men den Nat, de stod første Gang overfor den alvorlige Gæst: Døden, da deres Førstefødte visnede hen af det iskolde Kys, da sad de begge med Hjerterne fulde af Spørgsmaal, men ejede intet, som kunde give Svar.

Men da alt syntes forgæves, havde Moderen hentet Korset og lagt det paa Barnets Bryst som en Slags Amulet.

Saaledes havde hendes Moder fortalt hende Menneskene gjorde nede i de sydlige Lande, hvor dette sjeldne Kors var købt, og saaledes havde hun lagt det paa hende selv, da hun engang som Barn var blevet syg til Døden.

Nu sad hun og fortalte sin Mand dette og viste ham Korset paa Barnets Bryst.

„Mo'r sagde, det har reddet mit Liv, skulde det da ikke ogsaa kunne frelse lille Ejnars?“

Han sad længe tavs, svarede ikke.

„Tror du ikke, det vil hjælpe, Harald?“

„Nej!“ svarede han.

„Hvorfor dog ikke?“

„Vi to mangler et.“

„Hvad er det?“

„Tro!“

„Tro.“

„Ja, uden Tro hjælper Korset intet, og efter alt, hvad jeg har hørt om din Moder, saa var Troen jo den bærende Kraft i hendes Liv.“

Hans Hustru svarede intet, gav ham vel stiltiende Ret, men forstod ham ikke.

I det Sted fik Sorgen og Tabet af lille Ejnar en saa overvældende Magt over hende, at hun vel aldrig rigtig forvandt dette.

Derimod tog Faderen det forunderlig stille og fattet.

Men fra hin Nattetime kunde han mangel Aften, naar Forretningslivet var uddøet og alt var stille omkring ham, tage Collegiehefterne frem fra den Tid, han studerede Theologi, og han naaede gerne til det, han havde hørt den Dag hos Manuduktøren om Korset og Visdommen

fra Gud, og det blev ham klarere og klarere, at den belejlige Time i hans Liv var gledet forbi.

Med et Suk kunde han falde i Tanker og tænke, hvor helt anderledes hans Liv vilde have formet sig, om han den Gang havde faaet Mødet med Gud, den Gang hans Hjerte havde aabnet sig derfor og med den unge Modtagelighed var blevet dannet som et Kar til Ære og fyldt med den levende Guds Kræfter og Aandens Vidnesbyrd. —

Han havde drømt om at kunne blive Præst, om at kunne bringe andre den store Trøst i alle Livets mangehaande svære Tilskikkelser —, og nu sad han selv som den fattigste af alle, som den, der har solgt sin Førstefødselsret for en Ret Lindser, medens Hustruen, som han havde opgivet alt for, gik og redte lille Ejnars Seng endnu og tit ikke var til at faa til at forlade Kirkegaarden, før den blev lukket.

Hvad var nu det dejlige udstyrede Hjem, den i alle Maader gode Forretning og de mange Tillidshverv, der i Aarenes Løb var blevet ham betroede. Han kunde næsten ikke taale at komme i Kirke, han syntes hele Tiden, det var ham, der burde have staaet deroppe og lyst Guds Velsignelse over Menneskene.

Han havde elsket hende over alt, de havde levet et i alle Maader lykkeligt ægteskabeligt Liv, og dog var

det hele Tiden for ham, som hun paa denne underlige Maade havde grebet ind i hans Liv i et af dets mest afgørende Øjeblikke.

Der kunde vokse en Bitterhed frem mod hende — og dog sagde han sig selv de Hundrede Gange, at hun havde ingen Skyld.

Han havde været nær ved at knurre imod Gud — hvorfor sendte han denne Kvinde til ham, ligesom han stod i Begreb med at give Gud sit Hjerte. Men han fandt dog ligesaa ofte tilbage til sig selv og gav sig selv Skylden. Han følte sig saa utilfreds med sig selv, at det ofte lagde sig som et voldsomt Tryk over hele hans Væsen og Person, der tit fik hans Omgangsvener til at ryste paa Hovedet og sige: hvor underlige dog Menne-skene kan være; alt har de af Livets Goder og Glæder og dog ikke tilfredse!

Saa kom da Dagen, den tunge, da han sad ved sin Hustrus Side og kørte i en Landauer ad Roskilde Landevej bort fra den store By.

Hun vidste godt, at Rejsen gjaldt St. Hans Hospital, men hun saa paa sin Mand som paa en fremmed, fandt sig i alt som et viljeløst Redskab.

Han maatte mande sig op for ikke selv at komme samme Vej.

Men i Ensomheden og den tiltagende Indesluttethed var det, som vandrede han om i en stor Ørken uden Hvile, uden Fred!

Han passede punktlig sin Forretning og andre Ting, der var ham betroet, men hele Tiden, som var han ved Siden af sig selv.

Uden rigtig at kunne gøre sig selv eller andre Rede for det, sad han en Dag i Toget og kørte til den lille Station, han ikke havde set i saa mange Aar.

Den var blevet stor og ny, og kun Navnet var tilbage, og Vejen, han som ganske ung Student havde vandret saa tit, var ikke som den Gang: øde og uden Tegn paa synderligt Liv; nej, Villa laa ved Villa, og det hele var ham saa fremmed.

Dog gik han, fremad.

Og ved en Kraftanstrengelse tvang han det hele tilbage, som det havde set ud, saa for ham forsvandt alle Villaerne og Haverne, og han standsede uvilkaarligt paa samme Sted, hvor han stod for de mange Aar siden, og det eneste, han saa, var, at her laa en lille Kirke, hvorover det gyldne Kors lyste i Aftensolen.

Han standsede. Ja, det var her, han havde set det lille Kors spille i Solen.

Han kunde ikke blive træt af at se den lille Kirke; og han bøjede sig og sagde:

„Kære Herre Gud! her mødtes vi for første Gang for mange Aar siden. Jeg syntes, jeg var dig ganske nær, men du ved jo saa godt som jeg, hvorledes en traadte imellem dig og mig. Du er jo ikke langt borte fra den, der søger dig af et oprigtigt Hjerte. Herre, lad ikke den belejlige Tid gaa forbi igen.“

Og det var for ham, som lød det ind i hans Indre: „Byg mig dette Hus, jeg har vist dig, thi jeg har meget Folk paa dette Sted.“

Og han greb til!

Købte Jord og Villaer, boede selv derude et Aar eller to, undersøgte Forholdene, kom i Berøring med Stedets Sognepræst, talte til ham og andre om sin Tanke, at bygge en Kirke her.

Han havde fundet en Opgave, og den var ham en stor Lindring for mange Savn og gav hans Hjerte og Tanker en Retning, de netop trængte til.

Det stod stadig for ham, som om Gud havde vist ham, hvorledes Kirken skulde se ud baade ud- og indvendig, og han kunde sidde timevis og skitsere den op, og en underlig Glæde kunde fylde ham ved Tanken om dette Arbejdes Fuldførelse.

Kun ét bedrøvede ham, og det var den Kølighed,

hvormed hans Forslag og Tanke saa godt som alle Vegne blev modtaget.

Kirke! spurgte de allerfleste yderst forbavsede, nej, et Hotel med en større Sal og Klublokaler og om muligt et lille Lystanlæg i Forbindelse dermed, det vilde være anderledes tidssvarende og var, naar alt kom til alt, noget, der i høj Grad trængtes til!

Sognepræsten følte ingen særlig Trang til at faa to Søndagstjenester i Stedet for en, og selv om Folk i den opvoksende Stationsby havde godt og vel en halv Mil til deres Sognekirke, behøvede det ikke at være nogen Hindring for at søge Kirken — desuden dersom Trangen var der til at komme i Guds Hus, skulde Folk nok komme, selv om de ikke havde Kirken lige ved deres Dør.

Men Harald Henker lod sig ikke afkøle, og kæmpende sig frem Skridt for Skridt, var han endelig naaet saa vidt, at han kunde rive sin Villa ned og lægge Grundstenen til den nye Kirke.

Endelig var ogsaa Arkitektens Tegning da blevet saadan, som Bygningen stod for hans indre Øje, og han længtes blot efter at se den komme til at staa der i Virkeligheden. —

Han byggede den ganske for egen Regning.

Det havde fra Begyndelsen staaet for ham, at hans

Hustrus lille, fine cicelerede Kors skulde lægges i en Kapsel i en Sten og indmures ved Siden af Grundstenen.

Men da Tiden nærmede sig for Grundstensnedlæggelsen, kunde han ikke finde Korset — han troede saa sikkert, det var blandt hans Hustrus Smykker; alt var der, kun ikke Korset.

Og hans Uro voksede for hver Dag, der gik!

Saa ofte, som det var bleven ham tilladt, havde han besøgt sin Hustru paa St. Hans Hospital; men hun saa endnu stadig paa ham som paa en fremmed og rystede blot paa Hovedet af alle hans Spørgsmaal eller svarede slet ikke.

Han følte sig Gang efter Gang skuffet — dog, han kunde ikke gøre for det, han havde en Anelse om, at hun ejede det Kors, havde ført det med sig paa en eller anden Maade — eller skulde hun have ladet lille Ejnar beholde det paa Brystet og det saaledes var begravet med ham. Men saa ofte han spurgte, fik han aldrig noget Svar.

Han forespurgte Professoren, Opsynet, Plejemoderen, men ingen kendte noget til et Kors, havde aldrig set det hos hende; men alle var ogsaa enige om, at derfor kunde det godt være i hendes Eje.

De stod magtesløse, berøvede ethvert Middel til at faa det fra hende, dersom hun havde det.

Saa en Dag mødte hun Hospitalets Præst.

Han var i Ornat, kom fra en eller anden Forretning. Hun standsede ham og smilede genkendende til ham og sagde: „Saa, er du da endelig blevet Præst, Harald! Jeg ved det godt, det var min Skyld, du ikke blev det den Gang. Jeg ved det godt! Det var derfor lille Ejnar døde, derfor vi ikke kunde dele noget sammen efter den Tid. Jo, det er min Skyld, jo det er. Din Mor sagde ogsaa en Gang, jeg glemmer det aldrig! Kan du ikke se, hvor Harald lider; hans Hjertes Ønske var at blive Præst, men du fik ham bort fra den Vej — der er noget staaet stille i ham siden den Gang —“

Præsten vilde afbryde, men hun blev ved:

„Jeg mærkede, hun havde Ret, din Mor, den Aften, vi sad over lille Ejnar, du sagde, Korset kunde ikke hjælpe, fordi vi manglede Tro, og du havde Ret — lille Ejnar døde. Det kan heller ikke hjælpe mig — jeg troede det en Tid; men jeg ved, det kan ikke hjælpe. Ejer du nu Troen derpaa, saa tilhører det dig“ — og uden at betænke sig, rakte hun ham Korset.

Hun drog et Suk, og det var, ligesom noget tungt blev taget fra hende.

Hun bød ham hastig Farvel, men vendte et Øjeblik om og spurgte: „Hvornaar kommer du at hente mig?“

Præsten meddelte Professoren Samtalen og overleverede ham Korset.

Det var derfor denne en sand Glæde, at kunne give hendes Mand det, første Gang han kom. Iøvrigt referede Professoren hele Samtalen for ham, og den gjorde et dybt Indtryk paa ham, og med et Slag stod hun for ham som den unge Pige, han hin Dag havde set komme ham imøde ledende efter sit Kors, og nu sad han her i Professorens Værelse med det i Haanden igen.

En Mængde Følelser trængte ind paa ham. Saa mange og saa stærke var de, at det næsten ikke var ham muligt, at holde den enkelte fast.

Og et svagt Haab om mulig Helbredelse dæmrede. Sin Bestemmelse om at lægge Korset i Grunden af den nye Kirke, forandrede han.

Midt i Korbuen, syntes han, vilde det passe langt bedre og kun være synlig for dem, der vidste, at det sad der.

Det var ligesom Befrielsen af Korset havde lettet Sindet for hans Hustru, men dog var Professoren endnu langt fra klar over, hvor vidt Helbredelse i det hele vilde kunne naas.

Men jo oftere, han talte med hende, og hun mere oplod sig for ham langt mere end tidligere, var det ham klart, at det eneste, som stod i Vejen nu, var, at Harald

Henker ikke var Præst, idet Tanken om, at det var hende, der havde grebet forstyrrende ind i hans Liv, af og til endnu kunde skinne igennem meget af, hvad hun sagde. Han talte med hendes Mand derom, sagde ham det ligesom det var og overlod ganske til ham selv at skønne, hvad videre muligvis kunde gøres.

Men den Tanke, at studere Theologi og blive Præst, var ham, efter gentagne Samtaler med Professoren, slet ikke saa fremmed mere. Han var 40 og kunde, tænkte han, være færdig til han var 45, og saa var han dog en ung Mand endnu.

Derfor, uden at han selv rigtig vidste hvorledes det gik til, tog han fat, ganske stille og uden nogen Opsigt, hørte enkelte Forelæsninger og arbejdede selv og med Manuduktør igennem de almindelige Pensum, og 4 Aar efter stod der i Avisen under theologisk Embedseksamen: Harald Henker laudabilis — som om det var den naturligste Sag af Verden.

Det var ikke med nogen stor Sorg, han overdrog hele sin Sagførervirksomhed til en anden, og den sidste Handling, som Eksekutor foretog, var at ordne et Dødsbo, som testamenterede det københavnske Kirkefond Renten af en større Kapital.

Saa stod den nye Kirke omsider færdig, og det var med næsten et Barns udelte Interesse, at Harald Henker havde fulgt den Skridt for Skridt.

Da Biskoppen havde indviet den, indsatte han derefter Henker som Sognepræst for det udskilte Sogn, og kort efter stod han paa Prædikestolen.

Han havde haft sit Møde med Gud!

Og han sagde det ganske stille, at hvem der først har haft et saadant Møde maa overvindes. Men fra den Tid havde ogsaa en Fryd og en Glæde, han aldrig før havde kendt, sænket sig over ham og beaandet saa meget, der før havde ligget dødt hen i hans Liv.

Han var meget bevæget og kunde kun med Vanskelighed rigtig tale, som han gerne vilde.

Men saa saa han paa Korset, som var indmuret saaledes, at næsten alle kunde se det, og Korsets Evangelium, Grækerne en Daarskab og Jøderne en Forargelse, gjorde hans Tale paa en Gang kærlig og myndig.

Hans Hustru var kommet hjem og sad i Kirken den Dag, og for hende var det, som havde der ikke ligget Aar imellem den Dag, de to mødtes her, og idag.

En ny Tid var oprunden for dem begge.

Den nye Præst søgte at træde saa lidt frem som muligt og navnlig ikke trænge sig ind med noget af sit eget paa den tidligere Sognepræsts Omraade.

De levede stille og søgte at samle fattige og hjælpeløse for baade at give dem legemlig som aandelig Pleje og Røgt.

Og mange bankede paa deres Dør.

En særlig Lykke var det, da de fik en lille Søn i Stedet for Ejnar, og som en Tak til Gud for denne Gave voksede et lille Børneasyl op i Nærheden af Kirken.

Alt blev taget som Guds gode Gaver, ogsaa det, der var svært at komme over.

Dertil hørte navnlig, at Harald som Taler og Prædikant ikke havde Evner til at holde nogen Menighed i Aande.

Til at begynde med, havde Kirken jo været fuld hver Søndag, men efterhaanden ebbede det ud, og kun en lille, trofast Kreds holdt ud og kom jævnlig.

Det var jo meget svært for ham; han følte sit Kald saa ubetinget, men hans Tale var tør og kunde til Tider være kedelig, navnlig for hans Hustru var det saa umaadelig svært, da hun syntes, han talte netop saaledes, som hun trængte til det, og hun kunde ikke forstaa, at ikke alle syntes det samme.

I Begyndelsen havde Forholdet til den tidligere Sognepræst været meget spændt, da han jo med Rette kunde klage over, at mange af hans Sognebørn forlod ham for at høre Pastor Henker, men efterhaanden som Omslaget

skete og flere af de gamle vendte tilbage, oprettedes det gode Forhold igen, og Sindene faldt saa nogenlunde til Ro. —

Efterhaanden som Stationsbyen voksede, følte den tidligere Sognepræst det ogsaa som en Lettelse, at han var blevet af med den Del af sit Sogn, særlig da hans Helbred de sidste Aar havde været mindre paalideligt.

Men havde Pastor Henker ikke sin Naadegave i at prædike, saa havde han den paa et andet Omraade. At sidde og tale med den enkelte og paa en Maade dirke Hjertedøren op og at oplade for det enkelte Menneske dets Stilling i Aandens Lys, kunde han som faa, og var han derfor ikke Prædikant, var han en udmærket Sjælesørger.

Havde han saaledes faaet Lov til at være Redskabet til at hjælpe et Menneske til Klarhed i det aandelige Fallitbo, fik han ogsaa gerne en Tilhører til, som nu forstod hans stilfærdige, men dog saa klare og opbyggende Vidnesbyrd.

Alt af Kærligheden smager, kunde med Rette siges om hans Gerning.

DEN GAMLE PRÆSTS
JULEAFTEN.

Kirkeklokkerne begyndte at ringe Julen ind, og den gamle Præst sad og lyttede til — han syntes, de klang skønnere i Aften end nogen Sinde tilforn —, og dog havde de kaldt paa ham saa mange, mange Gange i de mange Aar, han havde staaet som dette Sogns Hyrde og Sjælesørger.

Han sad alene! Den sidste af dem alle — gammel og dog robust og stærk, men alligevel svag, maatte hjælpes og støttes — det var saa svært at komme op af Stolen —, men den gamle Pige forstod at tage ham, saa at han egentlig ikke mærkede, hvorledes det gik tilbage.

Foran ham laa Brevene — Julebrevene fra Børnene og enkelte Venner og Naboer. De skulde først læses, naar Julemaden var spist, og hvad der pinte ham mest, var, at han ikke selv mere kunde se, — nu var det Maren, der maatte tage Affære, men hun havde travlt i Køkkenet, at Julemaden kunde være færdig i rette Tid.

Nu begyndte Klokkerne at kime, og næsten samtidig

begyndte den gamle at nynne: „Det kimer nu til Julefest“, og som saa tidt med gamle Folk, Stilheden og Stemningen, Klokkerne og den gamle Julesalme havde vakt hos ham, gjorde, at han faldt hen, glemte, hvor han var, og med ét saa han det hele lyslevende: Det var Præstegaarden, han selv paa Studereværket for at lægge sidste Haand paa Prædikenen til Juledagene, men udenfor og indenfor et helt Virvar af unge Sønner, Døtre, Onkler, Tanter, og hver Gang en Kane — og der kom mange den Dag — kørte op for Døren med Klokkeklang og Piske-smæld, lød det der ude fra: Velkommen! Velkommen! — man omringede de nyankomne, viklede dem ud af Fodposer og dobbelte Schawler og Kyser. Hans Kone, en fuldstændig Modsætning til ham selv, fin og stille, venlig og hjertelig, forstod paa sin egen Maade at give Præstegaarden det Præg af Hygge og den Hjemlighedens Tone, som slog alle i Møde, der traadte indenfor, og naar hun kom Gæsten i Møde og gav Haanden og bød Velkommen, da følte enhver, det var ikke tomt Mundsvejr, men det kom fra Hjertet — alle de unge Pigers Fortrolige, alle de unge som gamle Herrers Sværmeri. Ja, alle elskede hende, i som udenfor Sognet, og alle søgte de at glæde hende, om ikke for andet, saa blot for at se hende smile, det var det elskeligste Smil, nogen kunde se. Hun ejede den lykkelige Evne at styre det

store Hus med de mange Tjenestefolk saaledes, at ingen mærkede, det kostede hende nogen Anstrengelse, alt gik, som det skulde, hver Pige kendte sin Gerning, og det var aldrig hændet, at der paa et Gæsteværelse manglede Haandklæder eller Varme i Kakkelovnen. Og hvor klædte det hende ikke allerkærest, naar hun, hver Gang de unge blev for lystige og uden at tænke over det blev vel høj-røstede, rejste sig fra sin Plads i Sofaen og sagde: „Stille, Børn! Fa'r studerer.“ Det var, som om alle bøjede Hovederne og saaledes sagde: „Om Forladelse.“

Og naar saa han havde slukket Lampen paa Studere-værelset og traadte ind i den store Dagligstue og med sin Tordenstemme sagde: „God Aften, allesammen, og Velkommen!“, stormede alle omkring ham for at hilse paa ham, takke for Indbydelsen, og Spørgsmaal og Svar krydsede hinanden i et Virvar, og mangan lille, ung Pige gav et lille Skrig fra sig, naar han trykkede den lille, fine Haand med sit faste Haandtryk.

Saa skred han rask og spænstig over Gulvet hen til Sofaen, tog sin Kones Haand, kyssede den kærligt og listede derpaa forsigtigt hen bag Kakkelovnsskærmen for at prøve, om Vinflaskerne var godt tempererede, et lille Nik til Mo'r, og et Øjeblik efter sad alle om Juleaftens-bordet med den obligate Risengrød med Mandlen i; man ventede i spændt Forventning, hvem der havde været den

heldige, men den ene efter den anden spiste op, og stadig ingen, der meldte sig. Til sidst maatte Fruen jo spørge: „Hvem har faaet Mandlen?“ og det lød oppe fra Bordenden: „Jeg!“

Han kunde endnu se dem alle paa begge Sider af Bordet, unge, friske og glade, og han følte sig som en lykkelig Mand, han rejste sig op og læste Juleevangeliet med stærk og fyndig Stemme og ønskede alle en glædelig Jul.

Senere samledes alle igen om det tændte Juletræ, som Fruen og den ældste af Døtrene havde pyntet og smykket, og Julelegene begyndte.

Paa Slaget 10 bød Præsten Godnat, og dette var, som „Retraiten“ for Soldaten, det betød uvægerligt: I Seng allesammen!

Julemorgen gik det i Kane til Kirke, som var fyldt til sidste Plads, og alle Lysene i de to prægtige Lysekroner tændte. Sangen tonede gennem det store Rum, og nægtes kunde det ikke: Julestemning var der, rigtig Feststemning.

Han saa sig selv paa Prædikestolen, og hans mægtige Røst fyldte med Lethed det store Rum. Han hørte sig selv prædike, det lød saa myndigt og kraftigt, dette: „Eder er i Dag en Frelser født“, og for rigtig at understrege dette „eder“ løftede han Armen og slog et væl-

digt Slag i — Bordet, saa Kaffekoppen og alt derpaa dansede, og i det samme vaagnede han forskrækket og fortumlet, og Overgangen fra den lyse Kirke med de mange Mennesker til den halvmørke Stue, han sad i, ligesom gjorde ham bange. Han tog sig med Haanden op for Øjnene, satte sig op i Stolen for ligesom at blive klar over, hvor han egentlig var og vilde til at kalde paa Maren — men betænkte sig; hvad skulde hun — han trængte i Grunden ikke til hende, han var jo nu ene og forladt; en ny Præst sad nede i Præstegaarden, og i Morgen var det ikke ham, der stod paa Prædikestolen.

Men der kom en saadan Længsel op i ham efter at staa der endnu en Gang. Aa! havde han blot Kræfterne som i gamle Dage, men nu — nej, han turde ikke — sæt det blev borte for ham altsammen, en saadan Længsel efter at tale, tale rent ud og sige til dem allesammen — aa, de vilde naturligvis ikke tro ham, mene, at nu gik den gamle nok i Barndom, og han følte det som en Svie.

Hvad var der da i Vejen med den gamle! Fra han var blevet en ensom Mand, og han havde taget sin Afsked, var ogsaa hele den nye, aandelige Bevægelse, som satte Skel mellem Tro og Vantro, Liv og Død, Lys og Mørke, uden at han egentlig vilde det eller kunde forklare sig, hvorledes det var gaaet til, kommet ogsaa ham ind paa Livet. Og selv om han i Begyndelsen mente

at kunne komme bort derfra, med de meget yndede Talemaader om Overspændthed, og noget, han var for gammel og grundmuret til nu at tage sig af, forandrede dette sig dog lidt efter lidt.

Han saa godt nok, hvorledes dette nye Liv i omkringliggende Sogne var som Surdejgen, der trængte igennem de 3 Maader Mel, og han kunde ikke undgaa at høre, hvorledes Guds Børn skilte sig mere og mere ud, som altid i Begyndelsen under Spot og Grin fra Verdens Side, og han kom ogsaa under Vejr med, at disse Mennesker mente det ærligt og alvorligt, og i Omgangen med Embedsbrødre, som hørte til denne Bevægelse, lærte han at værdsætte en sand evangelisk Forkyndelse, som han ikke andet end kunde føle sig tiltalt af. Og paa en ham selv uforstaaelig Maade droges hans Hjerte mere og mere hen imod Livet og Lyset, og dog forstod han godt, han havde ikke selv nogen af Delene.

Men Guds Aand, Han, som vejleder til al Sandhed, tog ham ved Haanden og førte ham langsomt men sikkert ind i sig selv og sagde: „Du gamle Præstemand, se paa dig selv og din Gerning i de mange Aar, du stod her, og af Frugterne skal jo Træet kendes, og hvad er Frugterne: at du har prædikeret, og de har hørt, men baade dit Liv og deres Liv blev ved at være det samme.“ Da bøjede den gamle sig og forstod Davids Ord: „Før jeg

blev ydmyget, fo'r jeg vild.“ Og da han havde lært dette, førte Aanden ham ud til en Høj, som kaldes Golgatha, og der saa han for første Gang ham, der er hengiven for vore Overtrædelser og oprejst til vor Retfærdiggørelse. Da skinnede Lyset fra Korset ind i hans Hjerte, og han kunde sige med den gamle Simeon: „Herre! mine Øjne har set din Frelse.“

Derfor, da nu Juleklokkerne ringede, og han paany var bleven mindet om det gamle, da han stod i sin fulde Kraft og talte om det, han aldrig havde erfaret og set, derfor kom Længslen op i ham efter blot en eneste Gang at kunne vidne for sine gamle Sognebørn om, hvad han nu kendte — men nu svigtede Kræfterne!

Af
VILHELM DANKAU
er tidligere udkommet:

MOD LYSE EGNE

FORTÆLLING

Pris Kr. **2,50**; indb. Kr. **3,75**.

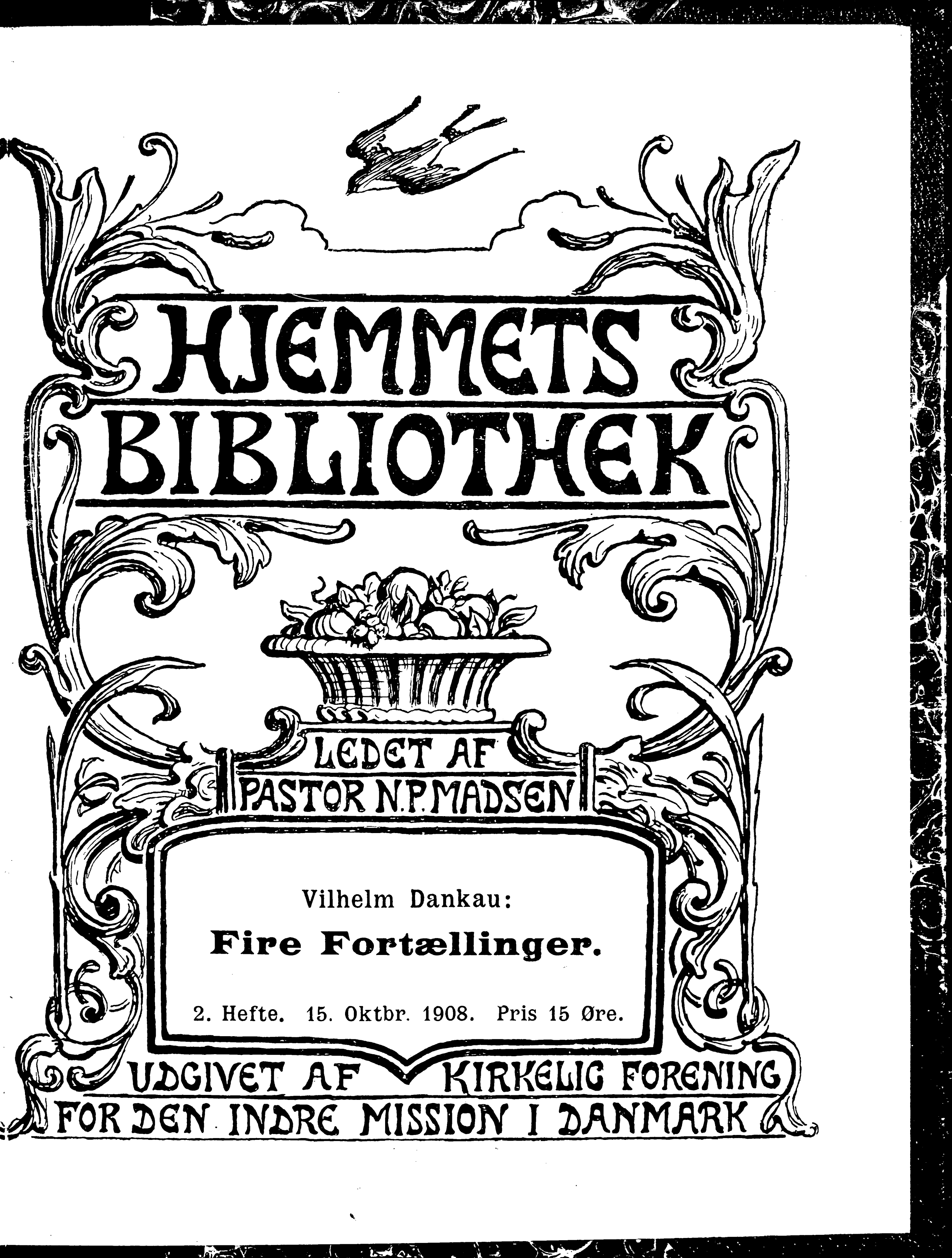

BRYDNING

FORTÆLLING.

Pris Kr. **2,50**; indb. Kr. **3,75**

Faas overalt i Boghandelen og hos Missionens
Udsendinge.

HJEMMETS BIBLIOTHEK

LEDET AF
PASTOR N.P. MADSEN

Vilhelm Dankau:
Fire Fortællinger.

2. Hefte. 15. Oktbr. 1908. Pris 15 Øre.

UDGIVET AF KIRKELIG FORENING
FOR DEN INDRE MISSION I DANMARK

Hjemmets Bibliothek.

Redigeret af Pastor N. P. Madsen.

Hjemmets Bibliothek udkommer den 1. og 15. i hver Maaned med et Hefte paa 48 Sider og koster 90 Øre Kvartalet.

I de otte Aar, Hjemmets Bibliothek er udkommet, har det bragt 30 Fortællinger paa ialt ca. 9040 Sider, og disse 30 Bøger har kostet Subskribenterne ca. Kr. 28,30, medens Bogladeprisen er Kr. 52,85.

Til hver afsluttet Fortælling kan faas et billigt, smukt komp Bind.

Nedenstaaende anføres Bøgernes Titel,
Størrelse og Pris.

	Har kostet Abon- nenterne	Boglade- pris
M. v. O.: Din Broders Blod. 209 S. (Udsolgt)	0,65	1,25
Sargent: Hvad Bibelen fortalte. 270 S.	0,85	1,50
Ihienfeld: Ruth. 415 S. (Udsolgt).	1,30	2,00
Prentiss: Solskin og Skyer. 214 S.	0,65	1,25
Charles: Gennembrudet. 510 S.	1,60	2,50
Stretton: Fortællinger. 456 S.	1,40	2,00
Pansy: Esther Ried. 250 S.	0,75	1,25
W. B.: Alpernes Søn. 235 S.	0,70	1,25
Almquist: Naar Dækket falder. 103 S. (Udsolgt)	0,30	0,50
— Gennem Braadsøerne. 126 S.	0,40	0,60
Connor: Sort Klippe. 248 S.	0,80	1,25
Schmidt: Sieghardus. 300 S.	0,95	1,50
Alcock: Byen ved Søen. 392 S.	1,20	2,00
M. v. O.: Vor Fred. 639 S.	2,00	2,50
Halling: Frugterne modnes. 217 S.	0,65	1,50
L. Petersen: Kaptajnens Hustru. 147 S.	0,45	1,00
Halling: Vagabonden. 88 S. (Udsolgt)	0,30	0,50
E. Pedersen: Den ny Præstegaard. 300 S.	0,95	2,00
M. J. A.: De to Brødre. 286 S.	0,90	1,50
M : Ved Lygtens Skin. 214 S.	0,70	1,25
Connor: Himmel-Lødsen. 277 S.	0,85	1,50
L. Petersen: William Brandt. 338 S.	1,05	2,00
E. Pedersen: Ny Viljer. 333 S.	1,05	2,25
Oculatus: Ung Erik paa Sødergaard. 184 S.	0,60	1,25
Den Rette. 654 S.	2,05	3,25
L. Petersen: Grete fra Voldgaarden. 224 S.	0,70	2,00
En Sladders Historie. 69 S.	0,20	0,50
E. Pedersen: Højgaardsfolk. 430 S.	1,35	3,75
Raymond: Sprængte Lænker. 502 S.	1,55	3,50
L. Petersen: En Præstefrues Historie. 465 S.	1,45	3,75

I Heftet for 1. Oktober begynder en ny Bog af Vilhelm Dankau:

Fire Fortællinger.

Indhold: Den unge Præsts Juleaften. — Hvorledes Præsten kom med til Doktors Sølvbryllup. — Korset. — Den gamle Præsts Juleaften.

Subskription kan tegnes i alle Boglader, hos Postvæsenet og hos undertegnede

Thor Pontoppidan,

»Siloam«, Grundtvigsvej, Kbhvn. V.

Nyheder!

Nyheder!

Et Mindeblad

ved Indre Missions Børnegudstjenestes 25 Aars Jubilæum
den 19. Juli 1908.

Af Joh. Vibe-Petersen.

Med mange Portrætter. Pris 50 Øre.

Tungt ruger Mulm —

Virkelighedsbilleder fra Missionen i Sydindien.

Autoriseret Oversættelse af
Miss Amy Wilson-Carmichaels Bog: »Things as they are«
ved Cec. Krarup.

Pris 3 Kr.

Under Friheden for Loke.

Af Andr. Petersen, Toldassistent.

Særtryk af »Annekset«.

Pris 25 Øre.

Børnenes Julebog 1908.

Syttende Aargang.

Udgivet af O. Olsson.

Med 8 Illustrationer. — Pris 35 Øre.

Forberedelse til Bibeltimerne III.

Vink til Hjemmestudium for Bibelsamtalerne i Foreningerne
ved S. H. Sørensen.

Pris 10 Øre.

Faas i alle Boglader og hos Missionens Udsendinge.

Thor Pontoppidan,

Siloam, Grundtvigsvej 37, Kbhvn.

Udkommen er:

Tungt ruger Mulm —

Virkelighedsbilleder fra Missionen i Sydindien.

Autoriseret Oversættelse af
Amy Wilson-Carmichaels Bog
»THINGS AS THEY ARE«

ved Cee. Krarup.

Med 32 Billeder.

Forord af Missionær Johs. Bittmann.

Pris 3 Kr.

Endelig er da den mærkelige Bog bleven oversat paa Dansk. Det er et meget fortjenstligt Arbejde, Fru Pastorinde Krarup der har udført, thi intet andet Skrift giver en saa levende Forestilling om Indien og dets Folkeliv og om de Vanskeligheder, Missionen møder der. Bogen har da ogsaa i den engelske Verden vakt en enestaaende Opsigt, hvad Kritiken i de forskellige engelske Blade vidner om: „Fra ethvert Synspunkt en af de mærkeligste Bøger, der nogen Sinde er skrevet,“ skrives der i et Blad; „den bedste Bog om Missionen i Indien, vi nogen Sinde har læst;“ — „enhver skulde læse dette enestaaende Værk“ o. s. v.

Der er for os danske missionsinteresserede det gode ved Bogen, at det, den skildrer, foregaar paa samme Egn i Indien, som Dansk Missionsselskab arbejder paa.

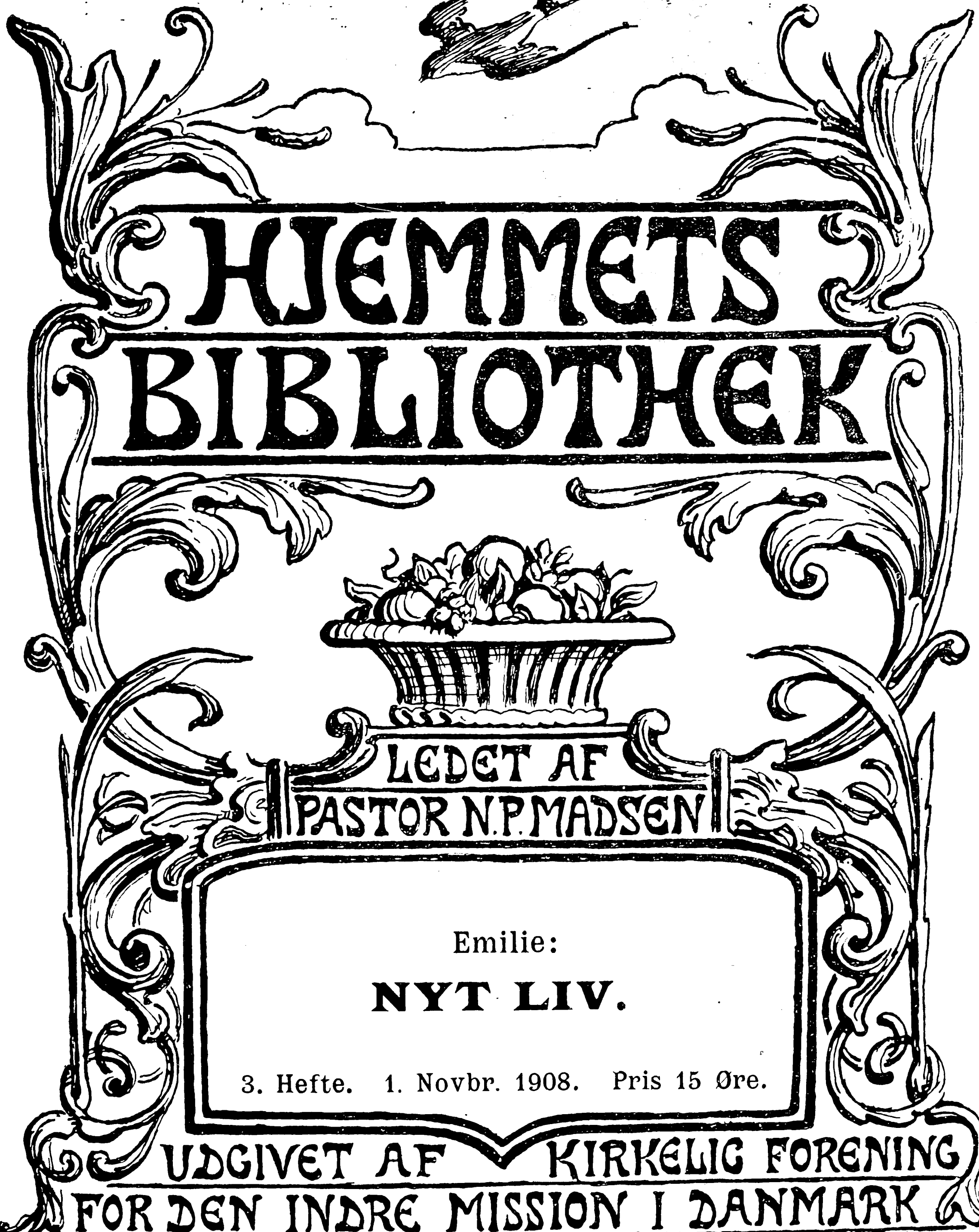
Ingen Kredsforening maa være denne Bog foruden! Den maa læses op ved Kredsforeningsmøder; den er skrevet i et Sprog, der ofte tager Flugt, den er skreven med en Varme, der griber en. Den giver Tilskyndelse til at tage bedre fat, og jeg er vis paa, at D. M. S. nok skal mærke ad Aare, naar Kredsene har læst Bogen; Bøn og Støtte vil blive det rigere til Del; vore Missionærer i Indien vil finde Kredsen om dem og deres besværlige Arbejde tættere og mere forstaaende.

(Uddrag af Pastor Olesens Anmeldelse i »Krist. Dagbl.«.)

Faas i alle Boglader og hos Missionens Udsendinge.

Thor Pontoppidan.

Siloam, Grundtvigsvej, København V.

HJEMMETS BIBLIOTHEK

LEDET AF
PASTOR N.P. MADSEN

Emilie:
NYT LIV.

3. Hefte. 1. Novbr. 1908. Pris 15 Øre.

UDGIVET AF KIRKELIG FORENING
FOR DEN INDRE MISSION I DANMARK

Hjemmets Bibliothek.

Redigeret af Pastor N. P. Madsen.

Hjemmets Bibliothek udkommer den 1. og 15. i hver Maaned med et Hefte paa 48 Sider og koster 90 Øre Kvartalet.

I de otte Aar, Hjemmets Bibliothek er udkommet, har det bragt 30 Fortællinger paa ialt ca. 9040 Sider, og disse 30 Bøger har kostet Subskribenterne ca. Kr. 28,30, medens Bogladeprisen er Kr. 52,85.

Til hver afsluttet Fortælling kan faas et billigt smukt komp Bind.

Nedenstaaende anføres Bøgernes Titel,
Størrelse og Pris.

	Har kostet Abon- nenterne	Bogla- le- pris
M. v. O.: Din Broders Blod. 209 S. (Udsolgt)	0,65	1,25
Sargent: Hvad Bibelen fortalte. 270 S.	0,85	1,50
Ihienfeld: Ruth. 415 S. (Udsolgt).	1,30	2,00
Prentiss: Solskin og Skyer. 214 S.	0,65	1,25
Charles: Gennembrudet. 510 S.	1,60	2,50
Stretton: Fortællinger. 456 S.	1,40	2,00
Pansy: Esther Ried. 250 S.	0,75	1,25
W. B.: Alpernes Søn. 235 S.	0,70	1,25
Almquist: Naar Dækket falder. 103 S. (Udsolgt)	0,30	0,50
— Gennem Braadsøerne. 126 S.	0,40	0,60
Connor: Sort Klippe. 248 S.	0,80	1,25
Schmidt: Sieghardus. 300 S.	0,95	1,50
Alcock: Byen ved Søen. 392 S.	1,20	2,00
M. v. O.: Vor Fred. 639 S.	2,00	2,50
Halling: Frugterne modnes. 217 S.	0,65	1,50
L. Petersen: Kaptajnens Hustru. 147 S.	0,45	1,00
Halling: Vagabonden. 88 S. (Udsolgt).	0,30	0,50
E. Pedersen: Den ny Præstegaard. 300 S.	0,95	2,00
M. J. A.: De to Brødre. 286 S.	0,90	1,50
M.: Ved Lygtens Skin. 214 S.	0,70	1,25
Connor: Himmel-Lodsen. 277 S.	0,85	1,50
L. Petersen: William Brandt. 338 S.	1,05	2,00
E. Pedersen: Ny Viljer. 333 S.	1,05	2,25
Oculatus: Ung Erik paa Sødergaard. 184 S.	0,60	1,25
Den Rette. 654 S.	2,05	3,25
L. Petersen: Grete fra Voldgaarden. 224 S.	0,70	2,00
En Sladders Historie. 69 S.	0,20	0,50
E. Pedersen: Højgaardsfolk. 430 S.	1,35	3,75
Raymond: Sprængte Lænker. 502 S.	1,55	3,50
L. Petersen: En Præstefrues Historie. 465 S.	1,45	3,75

I dette Hefte begynder en ny Bog af Emilie:

Nyt Liv.

Subskription kan tegnes i alle Boglader, hos Postvæsenet og hos undertegnede.

Thor Pontoppidan,

»Siloam«, Grundtvigsvej, Kbhvn. V.

Udkommen er:

Tungt ruger Mulm —

Virkelighedsbilleder fra Missionen i Sydindien.

Autoriseret Oversættelse af
Amy Wilson-Carmichaels Bog
»THINGS AS THEY ARE«

ved Cee. Krarup.

Med 32 Billeder.

Forord af Missionær Johs. Bittmann.

Pris 3 Kr.

Endelig er da den mærkelige Bog bleven oversat paa Dansk. Det er et meget fortjenstligt Arbejde, Fru Pastorinde Krarup der har udført, thi intet andet Skrift giver en saa levende Forestilling om Indien og dets Folkeliv og om de Vanskeligheder, Missionen møder der. Bogen har da ogsaa i den engelske Verden vakt en enestaaende Opsigt, hvad Kritiken i de forskellige engelske Blade vidner om: „Fra ethvert Synspunkt en af de mærkeligste Bøger, der nogen Sinde er skrevet,“ skrives der i et Blad; „den bedste Bog om Missionen i Indien, vi nogen Sinde har læst;“ — „enhver skulde læse dette enestaaende Værk“ o. s. v.

Der er for os danske missionsinteresserede det gode ved Bogen, at det, den skildrer, foregaar paa samme Egn i Indien, som Dansk Missionsselskab arbejder paa.

Ingen Kredsforening maa være denne Bog foruden! Den maa læses op ved Kredsforeningsmøder; den er skrevet i et Sprog, der ofte tager Flugt, den er skreven med en Varme, der griber en. Den giver Tilskyndelse til at tage bedre fat, og jeg er vis paa, at D. M. S. nok skal mærke ad Aare, naar Kredsene har læst Bogen; Bøn og Støtte vil blive det rigere til Del; vore Missionærer i Indien vil finde Kredsen om dem og deres besværlige Arbejde tættere og mere forstaaende.

(Uddrag af Pastor Olesens Anmeldelse i »Krist. Dagbl.«.)

Faas i alle Boglader og hos Missionens Udsendinge.

Thor Pontoppidan.

Siloam, Grundtvigsvej, København V.

I. E. Hodder Williams

George Williams Levned.

Autoriseret Oversættelse af Karen Ræder.

Med 16 Illustrationer.

Pris Kr. 2,50.

Det er Æventyret, som blev til Virkelighed: den unge Mand med det rene Hjerte, der kommer ind til Hovedstaden fra Landet som den ubekendte blandt Tusinder — og bæres til Graven som adlet Olding og Æresborger i London; der begynder som den yngste Medhjælper i den store Forretning og ender med at være en af Chefene; der voxer op som den uanseeligste af Familien ude paa Landgaarden og idag berømmes og takkes af den bedste Ungdom i alle fem Verdensdele.

Og paa samme Tid sker der det gamle Gudsord Fyldt, at Gud ser ikke paa det ydre, men paa Hjærtet. Denne unge Mand elskede sin Frelser og sine Jævnaldrende; derfor blev ingen anden end *han* udvalgt til at grunde den kristelige Ungdomsbevægelse. Her gives ingen Anvisning paa, hvorledes vi skal blive Grundere af nye Bevægelser eller verdensberømte Personligheder. Men ingen skal læse denne Bog uden at faa Lyst til at følge i Heltens Spor; og de er saa jævne og almenmenneskelige, at alle *kan* følge dem, naar de vil høre Gud til. Og da naaer vi den største Lykke, Mennesker her kan naa: at komme paa den Plads, hvor *Gud* vil have os, og hvor vi kan tjene vore Medmennesker bedst, — og vi er med til at føre den Bevægelse videre frem, som George Williams fik Lov at grunde.

I Februar 1908.

OLFERT RICARD.
Sekretær i Kbhvn.s K. F. U. M.

Faas overalt i Boghandelen og hos Missionens Udsendinge.

Thor Pontoppidan,
»Siloam«, Grundtvigsvej, Kbhvn. V.

